

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 4

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Sausio (January) 27, 1939

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

Pažangos Vajus Organizatorių lenktynės

Pažangos Vajus dabar jau išsitiesia lenktynėse. Dar 93 dienos liko dirbti, ir kuo mažiau tų dienų bus, tuo greičiau turės vartininkai rašyti aplikacijas, kad atsiektų aukštesnių laipsnių ir didesnių dovanų. Jau matome pažangos organizatorių, kurie atsiekė pirmą laipsnį ir antrą ir trečią ir ketvirtą. Neabejotinai beveik kiekvienas jų iki vajaus pabaigos galės atsiekti ir penktą ir šeštą ir septintą laipsnį. Vienų darbštumas turi būti pavyzdys ir kitiems. Kas dirba tas pelno. O pirmutinis darbas čia yra atsilankymas pas žmogų į namus.

Pereitą savaitę iš neatsiektųjų laipsnio organizatorių į pirmą laipsnį įlipo dar du gabūs organizatoriai: V. Mickus iš Easthampton ir J. Tvaronaitis iš Manchester, Conn.

Prie pasirodžiusių darbu organizatorių prisidėjo dar šeši, kurių pavardės pirmu syk pasirodo sąrašuose.

4 LAIPSNIS	
Charles K. Pikiel	11 distr. Pittsburgh, Pa.
3 LAIPSNIS	
Jonas Aymonas	38 kp. Brooklyn, N. Y.
2 LAIPSNIS	
Izabelė Ivoškievė	192 kp. New Kensington, Pa.
V. A. Kerševičius	30 kp. Scranton, Pa.
1 LAIPSNIS	
M. Cepulienė	77 kp. Rockford, Ill.
K. Cepulevičius	226 kp. Chicago, Ill.
V. J. Količienė	40 kp. Pittsburgh, Pa.
J. Strelečis	135 kp. Philadelphia, Pa.
M. Subonis	157 kp. Youngstown, Ohio
M. Šeštokas	125 kp. Melrose Park, Ill.
V. Mickus	312 kp. Easthampton, Mass.
J. Tvaronaitis	207 kp. Manchester, Conn.

DAR NEPASIEKĖ 1-MO LAIPSNIO (bet greit ketina pasiekti)

W. V. Anesta	359 kp. Dorchester, Mass.
S. Bakanas	11 distr. Pittsburgh, Pa.
J. Bugailiškis	269 kp. Sydney Mines, Canada.
O. Balsienė	18 kp. Westville, Ill.
V. Botyrius	35 kp. Wilkes Barre, Pa.
Bronė Brazaičiūtė	132 kp. Seltzer City, Pa.
D. Birbilas	144 kp. Saginaw, Mich.
K. Dibulskis	342 kp. Easton, Pa.
K. Deveikis	301 kp. Cicero, Ill.
V. Grebliauskas	267 kp. Wyoming, Pa.
J. Grigaitis	226 kp. Chicago, Ill.
K. Gaskienė	198 kp. Akron, Ohio
A. Geraltauskas	16 kp. Harrisburg, Ill.
A. Kaunas	290 kp. St. Clair, Pa.
Frank Kesler	53 kp. Chelsea, Mass.
M. Kemzura	17 kp. Montello, Mass.
J. Kiguolis	115 kp. Wilkes Barre, Pa.
A. Laurutanas	63 kp. Chicago, Ill.
S. Lavickas	140 kp. Charleroi, Pa.
Geo. Milius	54 kp. McAdoo, Pa.
J. P. Miller	86 kp. Pittsburgh, Pa.
V. T. Neverauskas	198 kp. Akron, Ohio
E. Puzauskienė	260 kp. Chicago, Ill.
J. Radzevičius	66 kp. Ansonia, Conn.
A. Ramanauskas	211 kp. Mahanoy City, Pa.
Ona Raulinaitienė	18 kp. Westville, Ill.
Kazys Stankus	260 kp. Chicago, Ill.
F. Siugzdinienė	311 kp. W. Frankfort, Ill.
M. Stakonis	41 kp. Lawrence, Mass.
Juzė Siurmaičiūtė	128 kp. Carnegie, Pa.
J. Šunskis	272 kp. Amsterdam, N. Y.
Olga Sanda	353 kp. Pittsburgh, Pa.
D. Sanda	353 kp. Pittsburgh, Pa.
J. Skučas	115 kp. Wilkes Barre, Pa.
J. Simokienė	181 kp. Herrin, Ill.
S. Trapkauskas	66 kp. Ansonia, Conn.
Helen Tareila	11 kp. Waterbury, Conn.
R. Viktoravičius	40 kp. Pittsburgh, Pa.
V. Vaitkus	306 kp. Danbury, Conn.
J. Vaikšnoras	362 kp. Collinswood, Ohio
T. Valunas	153 kp. Du Bois, Pa.
A. Vengrienė	48 kp. Portage, Pa.
J. White	285 kp. Linden, N. Y.
K. White	304 kp. Buffalo, N. Y.
M. Yokubynienė	236 kp. Toronto, Canada
A. Zemaitis	104 kp. Pittsburgh, Pa.
H. Johnsonienė	232 kp. Thomas, W. Va.
O. Letukienė	158 kp. Springfield, Ill.
N. Mockus	75 kp. Los Angeles, Cal.
M. Navickas	62 kp. Lorain, Ohio
J. Treinis	101 kp. Paterson, N. J.
S. Yokubinas	156 kp. Benton, Ill.

Kiekvienas organizatorius butinai turi prisijusti savo raportą Pažangos Vajaus vedėjui ne rečiau kaip vieną sykį į mėnesį.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

ATEIVIAMS BUS IŠKOVOTA PAŠALPA IR WPA DARBAI

Tik tie, kurie nelegaliai įvažiavo Amerikon, nebus šelpiami

Šeštadienio vakare, sausio 21 d., 1939 m., Tėvynės redakcija gavo smagią žinią iš Washingtono ateivių pašalpos klausime. Pasirodė, kad mūsų balsas visgi turėjo reikšmę.

Senato komisijos posėdyje buvo svarstytas ateivių šelpimo klausimas, ir komisija nutarė pataisyti atstovų buto griežtą draudimą neduoti WPA darbų ateiviams.

Pagal senato komisijos patarimą WPA darbai ir pašalpa nebus duodama tik tiems ateiviams, kurie įvažiavo į šią šalį nelegaliai ir kurie neišsėmė pirmųjų pilietybės popierių prieš birželio 21 dieną 1938 metais.

Tai yra jau didelis pagerinimas. Ir senatorių komisija tą pagerinimą padarė po to, kaip kiekvienas senatorius perskaitė jiems pasiūstą Tėvynės editorialą, užtariantį visus ateivius. Tai buvo svarbiausias veiksnys, nes iš kitų ateivių organizacijų senatoriai tokių straipsnių neturėjo.

Senatas veikiausiai savo komisijos rekomendaciją šiame reikale priims. Tuomet atstovų butas turės atsisakyti nuo savo nutarimo ir priimti senato patarimą. Atstovų bute jau yra pasirengę kovoti už ateivių šelpimą kongresmanas Vito Marcantonio, A. J. Sabath, Tenerowicz ir kiti ateivių ir darbo žmonių draugai. Sunku vienok tikėtis, kad senato patarimas galima būtų padaryti dar palankesniu ateiviams. Jeigu kas smarkiau kalbėtų už nelegaliai atvažiavusius ateivius, tai atžagareiviai pakeltų balsą, kad tuos ateivius reikia visai išvaryti iš Amerikos. Iš to pasidarytų daugiau blogo negu gero. Todėl apie tai ir Tėvynės straipsnyje buvo "diplomatiškai" užtylėta.

Senatorių komisija vienok nutarė laikytis atstovų buto nutarimo sumažinti WPA išlaidas, nukertant \$150,000,000 nuo prezidento reikalaujamos sumos. Komisija jau buvo palinkusi pritarti prezidento reikalavimui, nenorėdama paleisti iš darbo šimtų tūkstančių žmonių. Bet vienas senatorius pasakė, kad galima WPA darbininkų nepaleisti iš darbo, o tik sumažinti jiems algas, kad jie gautų vietoj \$50 po \$40 į mėnesį. Na, ir tam pasiūlymui atsirado pritarėjų tarp senatorių. Bet daug senatorių susitaisė stoti už prezidento reikalaujamą \$875,000,000 sumą WPA darbams ir pašalpai viso senato posėdyje, kada ten šioj savaitėje tas bilius bus svarstomas.

Nežiurint kaip bus išrištas klausimas dabartinio skyrimo pinigų WPA darbams šiam pusmečiui, didžiulia senatorių ir kongresmanų palinko prie to nuomonės, kad WPA darbai turės būti nuolat, o ne vien kaip laikina priemonė bedarbių sumažinti. Kaikurie mano, kad reiks įsteigti nuolatinį Viešųjų Darbų departamentą,

kurs rupintųsi teikimu darbo bedarbiams.

Senatvės pensijos

Kongresui prezidentas Rooseveltas pateikė Socialės Apšalpos Tarybos planą praplėsti ir pagerinti veikiantį socialės apšalpos įstatymą. Prie senatvės pensijų plano dabar priklauso 42,500,000 žmonių. Prezidentas patarė įtraukti į tą planą dar apie 6,000,000 žmonių, daugiausia iš tarnų, jureivių ir farmų darbininkų, kurie negalėjo naudotis socialės apšalpos įstatymu. Pensijas prezidentas patarė pradėti mokėti 1940 metais vietoj 1942 metų. Prezidentas papeikė visokias senatvės pensijų "panacijas", kuriomis viskas norima išgydyti. O tai reiškia Townsendo planą duoti po \$200 į mėnesį kiekvienam 65 metų ir senesniai žmogui, o taipgi Californijos planą po \$30 kas ketvergą visiems seniams. Dr. Townsend vėl įsisteigė savo ofisą Washingtono ir rengiasi spausti kongresmanus ir senatorius, kad jie jo planą svarstytų.

Apsigynimo planai

Kongreso militarės ir laivyno komisijos darbavosi pereitą savaitę, svarstydamos prezidento pasiūlymus šalies apgynimui, tarp jų pasiūlymą turėti 6,000 gerų karo aeroplanų ir įsteigti oro laivyno bazes Puerto Rico, Hawaii ir Alaskoj, o taipgi Guamo saloj į rytus nuo Filipinų ir į pietus nuo Japonijos. Projektas įsteigti bazę Guamo saloje sujudino Japoniją. Todėl kongresmanai ir senatoriai mano, kad gal nereiktų Japonijos erzinti, steigiant Guamo saloj bazę. Sulyg prezidento projekto Guamo sala vienok nebūtų visa fortifikuota.

Dėdė Samas didžiausias žemių savininkas

Prezidentas Rooseveltas paskelbė surinktas žinias, kiek ir kur Suvenytųjų Valstijų valdžia turi žemės žemės valdžios nuosavybę. Pasirodė, kad gal joks kitas savininkas pasaulyje neturi tiek nejudamos nuosavybės, kiek turi Dėdė Samas.

Dėdė Samas yra savininkas 394,657,721 akrų žemės. Tai yra beveik penkta dalis visos Amerikos žemės paviršiaus. Į šį skaičių akrų neįeina žemė, kuri yra valdžios agentijų laikinai paimta už morgičių nemokėjimą.

Visos Amerikos žemės taksavimo tikslams yra įvertinta \$113,000,000,000. Tame skaičiuje Dėdės Samo žemė yra įvertinta \$3,000,000,000, tačiau jos pardudodamoji vertė siektų \$4,500,000,000.

Didelė didžiulia Dėdės Samo žemių susideda iš miškų, ganyklų ir parkų. Tik apie 47,444 akrų Dėdė Samas turi miestuose, neskaitant Columbijos Distrikto.

Daugiau kaip pusę visos žemės (58.83%) turi Vidaus reikalų departamentas, kurioj žinijoj yra daug ganyklų, indijonų rezervacijos ir parkai.

Agrikultūros departamentas turi 40.54 nuosimčių visos žemės, daugiausia miškų prezervacijų.

Karo ir laivyno departamentai sykiu turi mažiau kaip vieną nuosimtį visų žemių.

Pašto departamentas turi 1,361 akrų, o Darbo departamentas turi iš viso tik 72 akurus žemės.

Kaikuriose vakarinėse valstijose Dėdė Samas valdo pusę ir daugiau kaip pusę jų žemių. Taip Nevada Dėdė Samas turi suvirš 58,000,000 akrų žemės paskirtos parkams, ganykloms ir miškams. Tas sudaro 83 nuosimčius visos žemės Nevada.

Arizonoj Dėdė Samas turi suvirš 63 nuosimčius visos žemės, Utah 60 nuosimčių, Idaho 58 nuosimčius ir Oregono valstijoj suvirš 46 nuosimčius.

Už tai kitose valstijose Dėdė Samas valdo tik labai mažą jų žemių dalį. Mažiau kaip po vieną nuosimtį žemės Dėdė Samas turi šiose valstijose:

Iowa 35,632 akrų
Rhode Island 2,179 akrų
Kansas 90,443 akrų
Massachusetts 12,848 akrų
Connecticut 6,752 akrų

Iš visų tų savo žemių Dėdė Samas turi labai mažai įplaukų. Tai yra daugiausia šalies turtas ateičiai.

Wisconsino atžagareiviai

Pereitais rinkimais Wisconsin atžagareiviai, susijungę republikonai su demokratais, sumušė La Folletto partiją ir išrinko savo gubernatorių J. P. Heil. Pirmiausias to gubernatoriaus uždavinys dabar pasidarė panaikinti beveik visus tuos valdžios aparato pagerinimus, kuriuos įvedė La Folletas Reorganizacijos Akto. Tas naikinimo darbas yra daromas tiesiog iš įtūžimo, be jokio apgalvojimo. Net kaikurie atžagareiviai mano, kad tai jau per daug, bet kerštininkai nieko nepaiso. Matyt, nieko gero nesusilauks Wisconsin valstija iš savo naujų bosų.

Rietenos automobilių darbininkų unijoj

Detroito automobilių darbininkų unijoj, kuri yra C. I. O. dalim, senai eina kova ir didelės rietenos tarp pirmininko H. Martino pasekėjų ir kitų unijistų. Martinas neseniai sušpendavo penkiolika unijos valdybos narių, tame skaičiuje ir unijos sekretorių George Ades. Martinas kaltina, kad suspenduotieji viršininkai vartoja uniją komunizmo propagandai vartoti. Bet suspenduotieji ginasi, kad taip nėra, nors vienas jų John Anderson buvo komunizmo partijos kandidatas keli metai atgal. Martinas, sako, vartoja komunizmo priekaištą tik kaip priekabę. Pereitą sekmadienį Plymouth lokalo 51 susirinkime įvyko muštynės, kurioms malšinti Martinas buvo pakviestas 300 policijos. Visos unijos konvencija busianti suaukta kovo mėnesyje, ir toj konvencijoj suspenduotieji unijos valdininkai busią teisiami "demo-

kratišku" budu. Tuo tarpu unija negali gauti iš banko savo pinigų nei su Martino nei su Adeso parašu.

Europa

Europos žinios visuomet mums yra kaip kokia gria, kurioj sunku susivokti, kur esi. Tai yra giria paskalų, spėliojimų ir melagingos diktatorių propagandos žinių pavidale. Paremti tokiais "žiniomis" spėjimai, be kurių negalima apseiti, yra mums tik tos valandos vaidentuvės žaismas. Niekas čia nėra mandresnis.

Vokietija

Hitleris ir Stalinas

Tie spėjimai, pirmiau paminėti Tėvynėje, kuriuos Hitlerio ir Stalino lauktingą susibūliavimą, gal bus ką nors ir atspėję. Pereitą savaitę vienas korespondentas iš Londono rašė, kad Hitleris pasiūles Stalinui pasikalbėti apie susitaikymą. Stalinas tą pasiūlymą tuojaus priėmė, ir neužlėgo įvyksianti Vokietijos ir Rusijos atstovų konferencija arba Švedijoj arba Danijoj. Be to Hitleris pasiūles Berline Sovietų Rusijos ambasadorių Aleksejū Merekovskį ir paprašė jo pasiūsti Juozui Stalinui užtikrinimą, kad Vokietija nekabinsianti dabar Rusijos Urainos. Vokietijos naciai matyt nori ir tikisi susitarti su Rusijos komunistais ne tik prekybos reikaluose, bet ir karo reikaluose, ir sudaryti didelę diktatorių įjungą prieš Angliją ir Franciją. Jeigu Anglija tikėjosi, kad Hitleris susipeš su Stalinu ir pradės tarp savęs karą, tai gali kartais išeiti visai kitaip.

Hitleris seka komunistus

Hitleris pradėjo didelius pakeitimus Vokietijos valdžioj, dar labiau sutvirtindamas nacių partiją. Tik nacių partijos nariai galės dabar užimti atsakingas vietas, lygiai kaip komunistų partijos nariai tegali būti Sovietų Rusijos valdininkais. Hitleris pradėjo pakeitimus toj pakraipoj pašalinamas D-rą Hjalmarą Schahtą iš Reichsbanko vyriausio vedėjo vietos. Dr. Schaht buvo toj vietoj penkiolika metų. Jis nebuvo nacių partijos narys. Jo finansinė politika nebuvo "naciška", bet paprasta "buržuaziška". Kol jis buvo prie Vokietijos pinigų valdymo, Hitleris nesijautė, kad jo naciška revoliucija yra pilnai atsiekusi savo. Vieton Schahto Hitleris paskyrė tikrą nacį Dr. Waltherį Funką, ekonomijos ministerį, ir leido jam pasidaryti savo padėjėjus. Dr. Funk buvo dešinioji Goebbelso ranka nacių propagandos ministerijoj ir buvo Vokietijos agentu Vokietijos prekybai sutvirtinti su Balkanais ir Turkija. Apie pinigų leidimą jis turi naciškai-komunistiškas teorijas.

Del nacių valstybės didesnio sunaudojimo Amerikoj paplito sekamas juokas:

Klausimas: "Kodel nacių Vokietija yra kaip kepta jautiena (beafsteak)?"

Atsakymas: "Todel kad ji

ruda iš paviršiaus, o raudona vidury."

Lietuva

Hitleris busiąs ponas visur

Apie Lietuvą tik gandai teko penėtis pereitą savaitę. Gandai sakė, kad Lietuva veikiausia susidraugaus su Hitleriu, prisitaikys prie visų jo reikalavimų, ir galų gale bus Hitlerio ašies galu, o už tai Hitleris neims nuo Lietuvos Klaipėdos. Lenkija irgi turėsianti pasekti Lietuvos keliu. Hitleris busiąs ponas visur. Vasario pradžioj gal busiąs Klaipėdos likimas išspręstas.

Ispanija

Auka diktatoriams

Gindami kiekvieną žingsnį, lojalistai vis traukėsi atgal į Barcelonos pusę prieš sukilėlių armiją. Apie Barceloną lojalistai pasidarė tvirtovės ir apkalas, iš kurių gins Barceloną ant žut ar but. Viltis apginti Barceloną išrodo maža, bet lojalistų pasiryžimas yra didelis ir gen. Franco Barcelonos gal dar greit nepašims.

Francijos ir Anglijos žmonės yra susirupinę ne tiek dėl Barcelonos kiek dėl savo valstybių saugumo, kuomet gen. Fanco bus pergalėtojas. Nes tuomet Mussolini veikiausia pradės spausti Franciją, o Anglijai bus daugiau pavojaus laivams Viduržemio juroj. Žmonės norėtų, kad jų valdžios ateitų pagalbon lojalistams. Bet anglų ir francuzų valdžios bijo karo su Mussoliniu ir jo draugu Hitleriu, o todėl Francijos siena su Ispanija pasilieka uždaryta, ir lojalistai per tą sieną negauna nei karo reikmenų nei valgio. Tokiu budu Francija ir Anglija duoda kitą auką diktatoriams — Ispaniją. O ta auka yra kruvina.

Anglija

"Umbrella"

Amerikoj daug juokų daroma iš Chamberlaino "umbrellės" arba skiečio, su kuriuo jis važiavo ir į Muencheną ir į Ryną ir su kuriuo jis niekad nesiskiria ir lietų ir giedrojo. Vienok anglams jo skiečio yra jo angliškumo žymė, ir dėl to skiečio jis vis dar vadinamas "taikos vyru". Jo "aptaikinimo" politika tarp anglų vis dar randa daug rėmėjų, nors visa opozicija jo nekenčia. Anglai labai bijo karo, ir Chamberlainui už jo tuščią žygį Ryman atleidžia. Jie tik jį peikia už nesiskubinimą ginkluotis. Šiais metais bus visuotiniai Anglijos parlamento rinkimai. Chamberlaino toriai tikisi juos lengvai laimėti ir išrinkti savo partijos atstovų ne mažiau kaip 390 iš 615. Tik jeigu opozicija geriausios susiorganizuotų, torių laimėjimas būtų žymiai mažesnis.

Jugoslavija

Prisidėjo prie "ašies"

Mussolinio žentas grafas Ciano padėjo Jugoslavijai su (Toliau skaityk 8 pusl.)

T E V Y N Ė

SUSIVENIMO LIETUVŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Eina kas savaitę penktadieniais

KLEOFAS JURGEJONIS
Redaktorius

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Vsi skiriamieji "Tėvynei" raštai turi būti adresuojami redakcijai. Priimtusius raštus redakcija pasilieka, o esant trumpinti ar taisyti sulg savo nuodžiuros. Nepilnintieji raštai yra tuojau naikinami, jeigu autorius nėra prisijungęs su užduoties voko raštams sugrąžinti.

Slapvaidiniai nepageidaujami.

SIA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
252 W. Broadway,
So. Boston, Mass.J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.MR. M. J. VINIKAS, Sekr.,
207 W. 30-th St.,
New York, N. Y.ADV. K. P. GUGIS, Izdin.,
3222 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.DR. J. S. STANESLOW, Dr. Krot.,
45 N. Main St.,
Waterbury, Conn.S. MOCKUS, Izdo Glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.E. MIKUZIUTE, Izdo Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. North Ave.,
Chicago, Ill.K. PIKIELIS,
829 - 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SIA. Stovio, Skundu ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.P. E. BALCIKONIS,
47 Court St.,
Binghamton, N. Y.ADV. K. JURGEJA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apsvietos Komisija:

DR. P. GRICAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.M. VAIKYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.J. MILLAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarbių Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.M. PAUKSTIENE,
18 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.DR. S. A. SLAKIS,
6735 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.DR. I. E. BRONUSAS,
3037 Otwell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.O. ZORSKAITIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.V. BUKANATIS,
104-40 - 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.K. POCIUS,
723 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.Kavojam su Vilčia už
WPA Darbus

MUSU pareiga buvo ir yra stoti pagalbos neturintiems SLA nariams ir visiems lietuviams, kurie pasilaiko iš WPA darbų. Tame reikale buvo daryta kas tik galima ir bus daroma toliaus. Lietuviai turėjo prabilti per savo didžiausią organizaciją, SLA. Kas-gi kitas už juos kalbės ir juos užtars, jei ne SLA?

Lietuvius, kaip ateivius, WPA darbų sumažinimas pirmiausia ir skaudžiausia pailėstų. Jeigu milijonas darbininkų Amerikoje netektų darbo ir pašalpos, tai lietuviui su kitais jiems panašiais ateiviais būtų pirmieji be vilties. Todel Tėvynės redakcija ir administracija ne tik tiesioginiai kreipėsi į Suvienuytųjų Valstijų prezidentą, senatorius ir kongresmanus, bet prašė kitų ateivių fraternalių organizacijų, kad tą patį darytų. Kiek kiti prie to prisidėjo, šioj valandoj mums dar nežinoma, bet nėra abejonės, kad senatoriai ir kongresmanai jau gavo daug laišku, raginančių ir reikalaujančių nesiskirti vargingų žmonių. Tėvynės du angliskus editoriahus gavo ir S. V. prezidentas ir kongresmanai ir senatoriai. Daugelini senatorių buvo pasiūsti specialiai laišukai su prašymu užtarti už ateivius ir už neturtėlius apskritai. Labai svarbu yra, kad ir SLA kuopos tokius laiškus rašytų ir pavieniai nariai — savo valstijos senatoriams ir kongresmanams.

Gavęs Tėvynės numerį, kongresmanas Jerry Voorhis iš Californijos atrasė mums laišką, kuriame pabrėžia, kad dabar labai svarbu rašyti laiškus senatoriams. Kongresmanas Voorhis yra tikras liberalas, intakingas kongrese ir yra nariu trijų kongreso komisijų: potvyčių kontrolės, pasaulinio karo veteranų ir viešųjų žemių. Indomų kongresmano Voorhis laiška čia paduodame išties anglų kalboje.

Thank you very much for being so good as to send us the TEVYNE. I want to particularly congratulate you on your editorial in the issue of January 13, 1939, which was in the form of a letter "To the President of the United States of America". As you know we have been engaged in a bitter fight here in the Congress to get a decent appropriation for the continuance of the WPA. Unfortunately a coalition of reactionary Democrats and tory Republicans have so far defeated us at every turn. I only wish that all those interested in the welfare of the poor, who must depend on the WPA for their very life, would do as much towards making their views known as you have in this editorial. There is still a chance to win this fight in the Senate. You might well advise all your readers to write to the Senators from their State and to the Senators on the Appropriations Committee.

I will be glad at any time to hear from you personally in regard to measures before the House or other matters in which you are interested. Thanking you again for your paper, I am,

Sincerely yours,

Jerry Voorhis.

Kaip matome, kongresmanas Voorhis išreiškia pagėdavimą, kad kiti, kuriems rūpi vargingųjų žmonių padėtis, pasektų mūsų pavyzdžiu ir išreikštų savo mintis, kaip mes išreiškėme savo editoriale pavidale laiško S. V. prezidentui.

Atsakymus į mūsų pasiūstas telegramas gavome tik iš kelių kongresmanų. Atsakymai panašūs į sekamą, kurį gavome nuo naujai išrinkto Detroito (Hamtramock) kongresmano R. G. Tenerowiczians, ir kurį čia paduodame:

January 14, 1939

Dr. M. J. Vinikas, Secretary
Lithuanian Alliance of America,
New York, New York.

My dear Dr. Vinikas:

I acknowledge the receipt of your telegram with regard to the continued need of WPA employment.

I fully realize the necessity of this work and was in favor of the original appropriation asked for by the President.

As you know, the Works Progress Administration appropriation bill passed the House of Representatives yesterday and I am happy to inform you that it received my full support.

Sincerely,

Rudolph G. Tenerowicz, M. D.
Member of Congress.

Iš šio atsakymo truputį neaišku, ar kongresmanas balsavo už patalysmų sumažinti WPA išlaidas, ar už tai, kad duoti tiek, kiek prezidentas reikalavo. Vienok jis pareiškia, kad jis stovi už tą sumą, kurios reikalavo prezidentas.

Senate išpradžių buvo kalbėta apie sumažinimą WPA išlaidų dar skaudžiausiu negu tai padarė atstovų butas. Tačiau organizacijų ir žmonių laišukai ir telegramos paveikė ir senatorius. Jau net republikonai liovėsi kalbėję apie tolesnį mažinimą. Pradėjo atsirasti vilties, kad senatas gali padauginti atstovų buto skiriamą sumą WPA darbams, ir duoti tiek, kiek prezidentas reikalavo. Senatorius Borah, pažangus republikonas, parėmė prezidento reikalaujamą sumą. Senatoriaus Borah'o pareiškimas skambėjo sekamai: "Aš esu už ekonomiją, bet yra daug vietų, kur galima mūkirsti valdžios išlaidas, neįsipaumant to iš kailio neturintų, bevilčių žmonių, kurie gyvena iš pašalpos. Daugelis jų dabar gyvena kaip gyvūnai ir jų yra šimtai tūkstančių... O dabar norima išmesti iš darbo, 200,000 pačiam žiemos viduryje ir dar 200,000 kuomet pūs šaltieji kovo mėnesio vėjai". Senatorius Borah pasisakė balsuosiant už \$875,000,000 WPA darbams, kiek reikalavo prezidentas. Kiti senatoriai pareiškė nuomonę, kad jeigu dabar nebūs pasikirta tiek kiek reikia, tai kongresas galės pridėti pinigų vėliaus, kada pritrūks. Tie senatoriai sako, kad WPA darbininkai ir iš pašalpos gyvenantys žmonės neturėtų nusiminti.

Taigi mūsų pastangos ne tik kad buvo pradėtos laiku, bet ir buvo naudingos. Laiškus vienok su prisiminimais apie WPA darbus visiems reikia rašyti ir toliaus, nes kongresas dar svarstys kitą WPA darbų bilį, kuriuo bus paskirti pinigai ateivams metams. Iki šiol čio ir eina kalba apie palaikymą WPA iki birželio pabaigos šių metų. Vėliaus eis kalba apie WPA palaikymą nuo liepos 1 d. 1939 m. iki birželio 30, 1940 metų. Prezidentas ateivams metams reikalauja mažiau negu buvo išleidžiama iki šiol, bet ir tą pamažintą sumą atžagareiviai kongresmanai ir senatoriai bandė kongresmanų ir senatorių vietų nepapildyti jų laiškuose su reikalavimais neatimti iš vargingų žmonių jų duonos. Reikia mums budėti — ir rašyti laiškus.

Kada kažkuris kongresmanai nori skriausti ne piliečius ateivius, atimant nuo jų WPA darbus ir pašalpa, ateiviams suku už savę kalbėti. Reikia kad piliečiai už juos kalbėtų. Visi senatoriai ir kaikurie kongresmanai gavo tą Tėvynės straipsnį, kurs užtaria už ateivius ir reikalauja, kad kongresas ir jiems duotų paramos. Gerai kad kongrese turime tokių žmonių, kaip New Yorko atstovas Vito Marcantonio, kurs drąsiai kalbėjo kongrese užtardamas už ateivius. Savo laiške Tėvynės redakcijai Vito Marcantonio pareiškia, kad jis ir toliaus kovos už ateivius ir jų reikalus. Čia cituojame Vito Marcantonio laiška tame reikale:

January 19, 1939

Mr. Kleofas Jurgejonis,
Editor, Tevynė,
307 West 30-th Street,
New York, New York.

My dear Mr. Jurgejonis:

This is to acknowledge your letter of January 18-th. Thank you for writing to me.

As you undoubtedly know, I spoke on the floor of the House against the re-

solution to deny aliens relief. I consider this a violation of the principles of American democracy, and shall continue to fight against the passage of such an un-American, undemocratic piece of legislation.

Thank you for sending me the copy of your editorial on this subject. I am certainly in accord with your stand on this subject.

Sincerely yours,

Vito Marcantonio.

Jeigu senatas atmesnų atstovų buto patalys, kuri nori atimti pašalpa nuo ateivių, tai atstovų bute kongresmanas Vito Marcantonio, o taipgi kongresmanas A. J. Sabath ir kiti turi vilties įtikinti atstovus, kad taip pat atsižadėtų tos netikios ne amerikoniškos patalys prieš ateivius. Ir tame reikale butinai reikia rašyti laiškus kongresmanams ir senatoriams.

Pirmame puslapyje rasite žinią, kad ačiū Tėvynės rūpesčiui senatorių komisija atmetė atstovų buto draudimą duoti pašalpa ateiviams. ISRODO, KAD LAIMESIM.

Iš senatorių kol-kas į mūsų laiškus atsiliepė Iowos žynas, senatorius Guy M. Gillette. Jis vienas tų, kurie nori ekonomiją daryti, vienok pripažįsta reikala testį pagalbą bedarbiams. Jo laiškas seka:

Praeities Ruozai

Lietuvių masinė imigracija Amerikon jau yra 65 metų senumo. Anksčiau atvažiuosiu buvo tik išsisklaidę saujelė. Pirmūniai lietuvių burlai, atvykę Amerikon, dažnai nei nežinojo, kad jie yra lietuviai. Paklaustas kokios tautos jis yra, lietuvis atsakydavo: "O-gi katalikas".

D-ras Jonas Šliupas ir kun. A. Burba, išpradžių kaip geriausi draugai ranka į ranką, paskui kaip didžiausi prieštai, vienas kitą keikdami ir parangus šaukšte vandens prisigirdyti, visą savo gyvenimą abu vienas balsan kalbėjo lietuviams, kad jie yra lietuviai ir tų but lietuviais. Pabrėždami lietuvių lietuvių, jie abu pradėjo labai rūpinosi atskirti lietuvius nuo lenkų. Kunigui Burbai ypač rūpėjo, kad nebūtų mišrių lietuvių ir lenkų parapijų, kuriose lietuvių kunigams mažai buvo progos išsilaikyti, o dar mažiau progos prasigventi. Bet tas lenkiškas pavojus Amerikoje neilgai tebuvo pavojum. Patys lenkų kunigai priskubino lietuvių ir lenkų atskirymą bažnyčiose.

Didžiama 19-jo šimtmečio imigrantų iš Lietuvos tik Amerikoje pirmu syk pasijuto esą lietuviais, o ne "katalikais". Tokiu būdu lietuviams, ypač D-ro Šliupo aiškinime, iš dalies traukė juos nuo katalikybės. Daugeliui katalikybė ir lietuvių pasirodė nebesuderinamais dalykais. Kaikurie kunigai, iš kurių kun. Burba ir kun. Žilinskas gali būti pavyzdžiais, savo širdyje lietuvių statė aukščiau už katalikybę, ir laikėsi bažnyčios tik kaip įtaigos, iš kurios duona valgė. Taip jau del duonos net ir kun. Dembskis pasiliko kunigui ir bandė pasilaikyti nors iš nepriklausomos bažnyčios. Panašiai dalykai dėjosi ir pas lenkus.

Amerikos lietuviams jų nauja lietuvių, atitraukta nuo Lietuvos žemės, pasidarė kokia tai svajonė ir išraiška ilgėsiu savo tėviškės. Del lietuvių jie vis norėjo vienyti, o susivieniję vis norėjo bartis vienas su kitu. Del lietuvių jie laikė seimus, o seimuose, pasidalinę į frakcijas, bandė vienas kitą sušti. Del lietuvių jie aukojė pinigų ir ilgai pešėsi kaip pasiutę del jų padalinimo. Vėliaus del lietuvių jie karštai priėmė ir rėmė kiekvieną "svečią" iš Lietuvos, atvažiuosį aukų rinkti, o vėliaus tą "svečią" terliojė kaip velnią.

Išrodo, kad kaip neišiki idealę savoka lietuvių pas Amerikos lietuvių niekad nesusirado aiškaus konkretaus programo ir darbo. Jeigu lietuvių reikė čia savo tautos žmonių meile, tai kaip meilės žiedas į nesugirado geros dirvos ir menkai tekstėjo. Amerikos lietuvių istorija mažai težino momentų, kuriais visų ar bent daugumos lietuvių širdys būtų pradėjusios plakti meile ir užuojauta viens kitam. Jeigu 19-jo šimtmečio Amerikas lietuvių laikraščiai buvo Amerikos lietuvių sąmonės veidrodžiai, ir jeigu tas veidrodžius buvo nors šiek-tiek aplyginto stiklo, tai žiurint į tą veidrodį rodo kad būtų buvę geriau, jeigu tas veidrodžius būtų sudužęs. Nes jis labai ryškiai parodo lietuvių pasirodymą, o labai miglotai ką nors kita.

Pradžioje dvidešimto amžiaus prje lietuvių ir katalikybės prisidėjo dar socializmas, o po aštuoniolikos metų ir komunizmas. Tačiau

Mr. Kl. Jurgejonis
Tevynė, Editor
307 West 30-th Street
New York, N. Y.

January 20, 1939

Dear Sir:

I acknowledge receipt of your letter with reference to the plight of immigrants and note your editorial on the subject.

There is no question but that in the present business and industrial situation throughout the country, there must be a continuance of the Federal assistance to care for the unemployed and needy.

The pending appropriation bill is designed to furnish sufficient funds to carry on the work of the Works Progress Administration until the end of the fiscal year, which ends June thirtieth next. There is a general agreement that a large sum is necessary and, of course, it will be appropriated. The size of the appropriation will depend on the showing of need that is made before the Appropriation Committee of the two Houses.

I believe in sound and practical reduction of Federal expenditures, but I am convinced we must continue to assist the unemployed and needy to prevent suffering and distress.

Very truly yours,

Guy M. Gillette.

Rašo
J. M. TIESMIS.

ir naujosios idėjos, kurių joms iškilus griebėsi visi, neišskiriant Šliupo ir kunigų, nepagerino dalykų stovio Amerikos lietuvių gyvenime, o jei pagerino, tai ne ilgam. Lietuviai gal dar labiau pradėjo norėti vienyti, o suėję kruvon dar labiau peštis. Gal būtų buvę geriau, kad būtų sudužęs ir to periodo lietuvių veidrodžius.

Surukusioj ir žmoj Amerikos lietuvių gyvenimo atmosferoj kitą syk buvo buvęs vienas žmogus, kurs davė lietuviams šviesos ir vilties pasitaisyti. Tai buvo Dėdė Šernas. Siemet sukanka 42 metai nuo to laiko, kaip Dėdė Šernas — Juozas Adomaitis atvyko Amerikon redaguoti A. Olsausko leidiamą savaitinį laikraštį Lietuvą. Dėdė Šernas nebuvo genijus, nebuvo kalbėtojas ir niekam nesisilė į vadovus. Vienok jis ir "kalbėjo" lietuviams ir "vadovavo" geriaus už visus jo pirmtakumus. Aukštai mokytas, jis pasiryžo duoti Amerikos lietuviams tikrų pozityvių žinių iš įvairių sričių mokslo, nepadaidindamas jų savo išvadomis ar teorijomis. Per tryliką metų jis gamino mokslo knygas, versdamas jas iš kitų kalbų, ir tas knygas Amerikos lietuviui graibė kaip aukšą. Šerno pavyzdys paskatino ir keletą kitų aukštesnio mokslo lietuvių ateiti jam į talką. Šerno darbavimosi periode Amerikos lietuvių gyvenime pasireiškė labai maloni prošvaistė, kurios ir iki šiol daugelis žmonių dar neužmiršta.

Rodos, kad Amerikos lietuviams iki Šerno ir po Šerno truko palinkimo būti realaus gyvenimo stebėtojais. Vienok Šernas patraukė jų dėmesį į gamtos reikšnius, į žemę ir geografiją. Lietuviai visai nesipriešino užengti iš dangaus aukštybių ir dogmatizmo į paprastas gyvybės apraškas ir gyvenimo tikrovę. Reikėjo dar tik vieno žingsnio, ir Amerikos lietuvių būtų pradėję indomauti ir šios šalies — Amerikos gyvenimu, įsiekoti savo rolių šiame gyvenime ir jį įvertinti. Bet Šernas jiems negalėjo padėti tą žingsnį padaryti. Nes jis pats Amerikos ir amerikiečių nekenė. O po Šerno Amerikos lietuvių pradėjo užmirsti ir tą, ką gavo nuo Šerno.

Tarp Amerikos lietuvių be abejo buvo daug "realistų", butent praktiškų žmonių, kurie stengėsi prisitaikyti prie Amerikos gyvenimo, ji geriau pažinti, ir iš to pažinimo sau naudoti turėti. Vienok jie buvo "realistai" kiekvienas sau, ir savo žinojimą ir naudą sau pasilaikė, dažniausia net atsiskyrę nuo kitų lietuvių. Jie nesuteikė Amerikos lietuviams vadovybės. Amerikos lietuvių vadovais visuomet buvo nepraktiški žmonės, dogmatikai ir net fanatikai, kur tai toli į dangų ar į kitus kraštus nukreipė savo akis. Jų visi "darbai" visuomet prasidėdavo ir pasibaigėdavo labai aukštomis, bet visai tuščiomis kalbomis su dideliu priemaišiu priekaištų ir tulžies.

Beveik vienutinis pozityvės naudoti dalykas, kurio Amerikos lietuvių atsiėk, yra gyvenimo apraudo Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Bet tas atsitiko visai nejučiomis. Galima sakyti, kad "pats gyvenimas" tą mums davė 26 metai atgal. Musų visuomenės vadovai tuomet to nežinojo, o jeigu būtų žinoję, gal būtų buvę tam priešiingi. Tą dalyką mes branginame šiandien labiausia.

Savo Sveikatos Apsaugai čia Rasit Visą Eilę Gerų Patarimų

Jaunųjų odos plėtimai

Rašo
DR. SUZANNA SLAKIS.

GYDYTOJŲ vadinama "Acme" apsiereikia jaunose nuo 14 iki 20 metų amžiaus. O mergaitėms kaip tik yra didelis nemalonus turėti išberta veida su daugeliu spuogų. Kai kurie tų spuogų yra dideli ir puliuoti su raudonais ar mėlynais plėtimais ir juodomis viršūnėmis. Oda buna aliejuota ir žibanti, o aliejaus porai dideli, nes aliejaus guzeliai nuolatots dirba aliejų ir todėl oda buna puri ir šiukšti.

Ir kuodaugiau šiuos puliuotus puškus spaudai, to daugiau nemalonių spuogų pridysta. O dedant visokių tepalus ir pudrą, dar daugiau blėdies padaroma. Galų gale su tokiu nemaloniai išrodančiu veidu reikia kreiptis pas gydytoją. Na, o gydyti tas pradeda gydyti visą kuno neveiklumą, bet ne vien tik veido odą.

Gydymas šių veido plėtimų yra dvigubas: a) Sistematiškas gydymas; b) Odos pagerinimas.

Pirmiausia gydytojas ištiria viso kuno silpnynes ir stengiasi pagerinti kraujo cirkuliaciją, prašalinti vidurius bei surasti infekcijas dantyse, tanseliuose ir kitur. Jeigu valgis nesotus arba nepakankamas augantiems, tai reikia valgių specialiai nustatyti. Reikia, kad riebių valgių nevalgytų, kad valgytų kodaugiau vaisių ir daržovių, daugiau gertų pieno, o ne kavos. Arba, kad nenaudotų svaiginančių gėrimų, o gertų juodaugiaus vandens, — nors aštuonis stiklus per dieną.

Vidurių užkietėjimą reikia pataisyti ne su vaistais, bet abelu viso kuno valymu per vidurius, inkstus ir plaučius. Odą gi reikia sutvarkyti valant su miltu ir drungnu vandeniu. Gydytojai ypač gerai žino, ką šiame reikale reikia daryti.

Viršminėtas sistematiškas gydymas yra svarbesnis už lokali odos gydymą.

Odos džiūrėjimas yra svarbus dalykas. Jeigu randasi daug aliejaus ant veido, reikia tą aliejų nuplauti su miltu ir drungnu vandeniu. Tam tikslui geriausia naudoti taip vadinamą "green soap", kuris yra skystas ir medikališkas. Kuomet oda nuplaunama su miltu, vėliau reikia odą pašutinti su tyru karštu vandeniu, ir tik tuomet perplauti šaltu vandeniu, arba pabraukti su ledu, kad uždarūs odos skylutes. Tai labai gerai padaryti prieš gulsiant.

Visas paviršutinis odos gydymas yra stimuliacija odos ir po oda besirandančių gyslelių. Stimuliacijos būdu odą gydant, ji apturi daugiau maisto ir gražiau išrodo bei nespuoguoja. Reikia odą taipgi sergeti nuo dulkių ir nešvarumų. Turint spuogus, nereikia jų čiupinėti su nešvariais pirštais arba badyti su spilkutėmis.

Reikia gyventi aktyviai, kasdien smagiai išsismiklinti tyrame ore, kad sujaudinus kraujo cirkuliaciją ir suteikus naują švarų kraują. Tuomet kaip kitoms kuno dalims, taip ir odai bus ganėtinai gero kraujo. Tuomet nepasireikš ir spuogai ant veido, arba jei jų jau yra, tai jie sumažės ir pagaliau visiškai išnyks.

WPA gelbsti vaikų paralyžių sergantiems

ARTINASI Suvienytų Valstijų prezidento Roosevelto gimtadienio penktas metinis balius. Tą gimtadienį paminėti rengiasi tukstančiai miestų visame krašte. Pelnas tų balių bus skiriamas istaigai, kur gydosi vaikų paralyžiaus aukos. Visi žmonės rengiasi šiame darbe pagalbėti. O šį darbą dirba jau per kelis pastaruosius metus WPA, kuri tai organizacija kovoja netik šia, bet ir kitas baisias ligas.

Darbų Progreso Administracijos viešosios sveikatos programos pagalbė daugiau, kaip 370,000 paliečių vaikų ir daugeliui tukstančių suaugusiųjų. Tas veikimas podraug suteikia ir darbo daugeliui bedarbių.

WPA daugelis projektų teikia patarnavimą arba parankumus vaikų paralyžių sergantiems. Be ligonių prižiūrėjimo ir medikališkos pagalbos, WPA suteikia dar ir psilinksminimus. WPA darbininkai pastatė ligoninių, klinikų, pasimaudymų vietų ir žaismavičių. Padarė daug pagerinimų jau pirmiau įsteigtose įmonėse. Pastatyta istisa eilė ligoninių. Toš ligoninės turi skyrius. Kai kur įrengti specialūs skyriai tai ligai gydyti.

WPA slaugės, linksminimo mokytojai ir darbininkai yra skiriami vaik prie kiekvienos ligoninės ir mokyklos, kur tik vaikų paralyžius gydomas. Jie teikia specialį patarnavimą tik ta liga sergantiems. Pirmiau to nebuvo, nes nebuvo pinigų, kad tiems darbininkams, slaugėms ir linksminimojams užmokėjus.

Nekurios iš prisirašiusių 1,300 slaugių yra skiriamos prižiūrėti sergančius namuose, suteikiant reikalingą pagalbą, kurios biedni ligoniai kitaip negali gauti.

WPA keliose valstijose vedė tyrinėjimus suradimui visų paralyžių sergančių vaikų, kurie dėl nežinomo ar bėdnamo neįsiskajo medikalės pagalbos, ir kuriuos buvo vis tik galima pagydyti. Šimtai tokių ligonių jau stovi ant sveikatos kelio. Tai dėka WPA pastangoms.

WPA mokytojai teikia pamokas sergantiems ligoninėse ar ligonių namuose, kad jie neatsilikyt moksle. District of Columbus viršininkai šias pamokas aukštai įvertina. Ten jie paskyrė 21 WPA mokytoją, kurie

lanko namus ir mokinia vaikus, sergančius vaikų paralyžiaus liga.

Yra samdoma tarpe 500 ir 600 žmonių, kurie paliečiusius vaikus mokina visokių amatų: audimo, mezgimo, piešimo, net muzikos ir kitų dalykų. Šis WPA darbas yra neapsakomai vertingas. (Pasinaudojome FLIS rašiniu.)

Pneumonia New Yorke

SU NAUJAIS metais New Yorke žmonės labai pradėjo sirgti pneumonija (plaučių uždegimu) ir daug daugiau nuo jos mirti. Mirtingumas nuo pneumonijos pasidarė dvigubai didesnis. Paprastai mirdavo New Yorke po 70 žmonių į savaitę, bet naujų metų pirmoje savaitėje nuo pneumonijos mirė 132; naujų susirgimų buvo pastebėta 535. Nuo pneumonijos yra visokių rūšių serumų — kiekvienai pneumonijos rūšiai tos rūšies serumas. Serumas padeda apgalėti ligą, jeigu yra įėjusias anksčiau, kol liga dar neįsigalėjo. Neturtingiems žmonėms New Yorke sveikatos departamentas pneumonijos serumų duoda dykai. Bet ir tas mažai padeda, nes neturtingi žmonės pervaia pas daktarą kreipiasi. Kada pasiūkia daktarą, dažnai buna pervėlu.

Tymai pavojingiausi mažiems vaikams

TYMAI (angliškai measles) nėra menka liga. Pati per save nėra per daug pavojinga gyvasčiai, bet iš jos pasidaro komplikacijų, ir tuomet gyvasčiai atsiranda didelio pavojaus. Tymai yra labai užkrečiama liga. Todėl labai reikia saugoti vaikus, kad jie neužsikrėstų tymais nuo kitų vaikų.

Užsikrėtimą tymais galima pažinti iš to, kad vaikas pradeda čiudėti, kosėti, nosis jam teka, akys parauduoja ir ašaroja, pakyla temperatūra, o ant trečios ar ketvirtos dienos pasirodo išbėrimas, pirmiausia už ausų, paskui ant kaklo, ant kaktos, o paskui ir visas kūnas tampa išbėrtas. Slogos arba kataro žymės palengva eina mažyn, o sulaukus devintos dienos sumažėja taipgi išbėrimas ir pranyksta. Tymai pereina į dešimt dienų, o kartais ima ir keturioliką dienų.

Tymų liga atsiranda iš tokių mikrobu, kuriems patinka būti nosyje, burnoje ir plaučių šakelių viršūnėse. Todėl tymai ir yra gaunami iš čiudėjimo arba spjūdučių labiausiai tuo laiku, kada liga tik prasideda, ypač tuoj prieš pasirodysiant išbėrimui.

Tiesa, kad retai kas išsisaugo tymų. Bet tas nereikia, kad nereikia saugotis. Ypač reikia saugoti vaikus iki trijų metų amžiaus. Nes mažiems tymai labai kenkia ir daugiausia mažučiai vaikai nuo tymų miršta. Tymų epidemijos dažniau užėina žiemos laiku ir pavasarį. Tas, kurs sirgo tymais vieną sykį, paprastai pasidaro imunizuotas nuo tymų ir tymais daugiau nebesuserga.

Daugelis tėvų tymus už nieką laiko. Bet jie labai klįsta. Nuo tymų būtinau reikia saugoti vaikus iki trijų metų, kad jie neužsikrėstų. Bet ir vyresniais reikia saugoti, o kada jie suserga reikia labai daktai, kad kokia kita liga neprisimestų. Iš komplikacijų pavojingiausias yra pneumonijos užpuolimas.

Jeigu išgirsite, kad kaimynų vaikai serga tymais, žiūrėkite, kad jūsų vaikai nuo jų kaip nors neužsikrėstų. Ypač dabokite mažiausius. Jeigu vaikas pradeda čiudėti ar pas jį pasirodo kiti tymų ženklai, tai tuojau kreipkitės pas daktarą. Ligonį laikykite atskirame kambaryje, kad prie jo kiti vaikai neprieitų.

Dabar yra išbandytas ir vartojamas vienas budas apsaugoti vaikus nuo susirgimo tymais, nors jie ir būtų užsikrėtę arba susidūrę su tymų liga. Jeigu vaiko tėvai jauni budami sergo tymais, tai į vaiko gyslas įleidžiama tėvų kraujo. Jeigu kitas vaikas baigia sveikti nuo tymų, tai ir jo kraujas įleistas į sveiko vaiko kraują, apsaugos vaiką nuo susirgimo tymais. Paklauskite apie tą budą savo daktaro. Tai yra tymų kraujo imunizacijos budas.

Diabetikams

KUOMET Toronto universiteto profesorius Banting atrado budą kaip sutaistyti insuliną diabetikams pagalbėti, tiems cukraus ir krakmolo nevalgantiems žmonėms atsitarė naujas gyvenimas. Vartodami profesorius Bantingo pritaistytą insuliną, diabetikai jau gali valgyti maistą su cukrum ir krakmolu ir būti sveiki. Žinoma, kiekvienas ligonis dar turi pasisaugoti su valgiu. Kiek jis gali valgyti cukrinių ir krakmolinių valgių, priklauso nuo to kokį ir kiek insulino jam daktaras duoda. Diabetikams todėl be daktaro negalima apseiti. Bet prisilaikant daktaro nurodymų galima gyventi kaip ir kiti žmonės.

New Yorke yra diabetes ligos draugija, kuri kovoja prieš diabetą. Ji vadinasi The New York Diabetes Association. Ta draugija išleido naudingą diabetikams knygelę anglų kalboje vardu "Helpful Information for Diabetics". Tėvynės skaitytojai gali tą knygelę gauti už 6 centus pasiūstus stampomis adresu: New York Diabetes Association, 22 East 40-th Street, New York, N. Y. Paminėkite, kad jūs matėt patarimą Tėvynėje.

Apsaugokit vaikus nuo difterijos

DIFTERIJA buvo ir tebėra baisi liga. Difterijos epidemijos siausdavo ir išpjudavo daug žmonių, ypač vaikų. Dabar irgi gali atsirasti difterijos epidemijų ten, kur žmonės yra apleisti arba patys apsilėidžia, neapsaugodami vaikų toksidais nuo difterijos.

Difterijos antitoksiną atrado Dr. Behringas 1893 metais. Po 20 metų Dr. Park atsiekė didelės apsaugos nuo difterijos toksino-antitoksino mišiniu. Tas mišinys vėliau buvo dar labiau pagerintas ir pavadintas toksoidu. Šio toksoido vartojimas labai pasekmingai apsaugo ir išgelbi vaikus nuo difterijos.

Vartojant toksoidą, labai greitai sumažėjo mirtingumas nuo difterijos. Buvo tikėtasi, kad difterijos liga visiškai bus išnaikinta, kaip tapo išnaikinti raupai vartojant vakciną (karvės čiopus). Bet to neatsitiko. Kovai su difterija dar vis reikia vartoti toksoidus. Todėl tėvai būtina turi atsiminti, kad reikia vaikus apsaugoti arba imunizuoti nuo difterijos, kas reiskia eiti pas daktarą, kad jis įskiepytų vaikui toksoidų nuo difterijos. Kur tik to tėvai nedaro, ten vėl difterija pradeda vaikus įplauti.

Vaikus reikia skiepyti nuo difterijos labai anksti — kol dar jie nepradeda eiti į mokyklą. Tame jaunam amžiuje difterija greičiausiai pasigauna vaikus, ir todėl reikia vesti juos pas daktarą mažus. Kiekvienas vaikas turi but apsaugotas nuo difterijos.

Pirmoji pagelba

VEIK 100,000 žmonių Suvienytose Valstijose kasmet žūsta vandenį, gaisruose ar kur nors pultami, bei nuo sukurtingo judėjimo gatvėse (trafiko). O du milijonai žmonių dėl įvairių nelaimių kenčia dideles kančias. Taip esant, kiekvienas šio krašto žmogus privalėtų žinoti, kaip suteikti pirmąją pagalbą nelaimėję.

Kaip sustabdyti kraujo bėgimą

Nepaisant kokios žaizdos butų, iš jų visuomet nubėga mažiau ar daugiau kraujo. O kai kurios žaizdos yra surištos su pavojingu kraujabėgiu. Pasirodymas kraujabėgio sukelia tulus simptomus-apsilpimus, šaltą odą, išblyškimą, įtemptas, akių lėliukes, silpnumą, nereguliarį kvėpavimą, dusavimą, silpną pulsavimą, apkvaitimą ir pametimą sąmonės. Kokybė simptomų priklauso nuo to, kaip daug ir kaip greitai kraujas nubėga.

Gyslinį kraujabėgį galima pažinti iš tyro-raudono kraujo, kuris bėga labai greitai. Striktuotą kraują galima pažinti iš tamsiai-mėlino kraujo.

Jeigu žaizdos gilios arba apimančios didelę vietą paviršiaus, tuojau reikia pašaukti gydytoją. Bet kol gydytojas atvyksta, reikia stengtis suteikti pirmąją pagalbą. Pirmiausia perrėžk drabužius, kad žaizda būtų matoma. Atraitok drabužius taip, kad jie nesiektų žaizdos. Laikyti atvirą žaizdą atvira yra geriau, nė kad ją uždengtų koku nors nešvari daiktu. Jei po ranka randasi koks kompresas, tuojau jį uždėk ant žaizdos ir aprišk. Tai apsaugos nuo užkrėtimo ir su laikys kraują bėgimą, nepaisant kaip didelis jis būtų. Tokia pirmoji pagelba sulaukys kraują devynios dešimtys devyniuose atsitikimuose.

Jei žaizdos menkos, pavyzdžiui kaip įsidrėskimai, tai yra geriau leisti kraujui liuosai nubėgti, nė kad jį sustabdyti. Bet tokias žaizdas nereikia čiulpti, o tik suspaudus iš abiejų pusių leisti kraujui nubėgti. Niekuomet nešluostyk nuo žaizdos kraujo, jei neturi chirurgiškai švaraus šluostytuvo. Tik menkas žaizdas galima nuplauti vandeniu. Pavojus užsikrėtimui nuo menkų žaizdų yra labai mažas. Uždėta ant jų sukrečėjusi medžiaga yra kur kas pavojingesnė, negu vanduo. Šmotelis švarios gazos yra labai tinkamas mažų žaizdų aprišimui.

Jei labai didelės kraujabėgis, braukyk su pirštais ar kuo kitu gyslas tarpe kraują bėgančių vietų ir širdį. Tas sulaukys kraujo bėgimą, lygiai kaip sulaukym vandenį bėgantį iš guminės duos tą duodą suspaudus. Formacija sukrečėjimo yra naturalis budas kraujo bėgimui sulaukyti.

Ligonį reikia paguldyti galva žemyn, kad smege-nys gautų tiek kraujo, kiek tik galima. Nedaryk nieko tokio, kas padidintų kraujo bėgimą. Saugok ligonį nuo staigių susijaudinimų. Kai kraujas apsisloja bėgti, ligonis turi būti ramus, nes mažiausias susijaudinimas gali duoti vėl progą kraują bėgimui.

Reikia žiūrėti, kad ligonis gautų ganėtinai tyro oro. Reikia jį apklostyti šiltai ir prie šonų pastatyti šiltas bonkas, jei jas turima.

Pagelba išgysčio atsitikimuose

Nusilaužus kaulą, asmuo veik visuomet pabala. O kartais ir apalpsta. Veik tas pats atsitinka ir kitokiuose nelaiminguose atsitikimuose.

Tai vadinama "chirurgišku išgysčiu".

Kad to išvengus, reikia neleisti nelaimingą jam matyti žaizdos. Taip pat reikia ligonį paguldyti galva žemyn. Reikia apdengti šiltai ir pristačius šiltų bon-

kų reikia jį apdengti. Prie pirmiausios progos reikia pašaukti gydytoją.

Jeigu ligonis turi sąmonę, duokite jam aromatiško amonijos spirito, karštos stiprios arbatos arba karštos kavos. Jeigu ligonis alpsta, reikia užpilti, truputį aromatiškos amonijos ant skepetaitės ar švaraus skuduro ir laikyti po nosia.

Reikia trinti rankas ir kojas, trinant ir spaudžiant kuną. Laikyk uždengtą spaudžiant. (Pasinaudojome FLIS rašiniu.)

Nago įaugimas į mėsą

DIDZIOJO kojos piršto nagas sakoma kartais įaugti į mėsą. Tuomet pirštas baisiai skauda ir žmogus beveik negali vaikščioti. Jeigu nagas įauga giliai, tai be operacijos piršto negalima pataisyti.

Svarbu žinoti, kodėl taip atsitinka. Pasakymas, kad nagas įauga į mėsą yra neteisingas. Nagas čia nekaltas. Jis auga taip kaip jam reikia. Bet siauras batas stumia ant jo piršto mėsą, tai nagas tiesiai augdamas ir rėžia per tas mėsą. Beveik vienutinė priežastis nago "įaugimo" į mėsą yra netikė batai.

Jau Tėvynėje buvo rašyta, kad su batais dabartiniai žmonės turi didžiausią bėdą. Blogiausia, kad net daktarai apie batus visai nesiurpina. Batų fabrikai todėl visai laisvai gamina batus pagal visokių madų, kurios gali būti gražios pažiūrėti, bet yra priežastis didžiausio vargo ir skausmų žmonių kojoms. Nago įaugimas į mėsą yra tik viena iš nelaimių, kurias atneša neva "civilizuoti" batai. Visi milijonai batų ir Amerikoj ir visur kitur "civilizuotame" sviete yra baisiausia necivilizuoti, nes yra padaryti be jokios atodairos ir žmogaus kojos anatomiją. Žmogaus pėda yra toli nusisukus į centrą, į didžiojo piršto pusę, o visi "civilizuoti" batai su kieta oda per spėką suka žmogaus pėdą į priešingą pusę, ir savo kietumu diena po dienos palaužia didįjį kojos pirštą, padaro jį bejėgiu ir menkai tikusiui vaikščiojimui. Buvo padaryti tik vieni maždaug geri batai, "Ground Grippers", bet ta kompanija, kuri juos darė, subankrutijo.

Kas nors turėtų pradėt "revoliuciją" prieš barbarišką šios gadinės batus. Iš daktarų čia mes labai mažai galime tikėtis pagalbos. Nes vieni jų dar bizi iš taisymo kojų, kurių negalima pataisyti nenumetus šalin "civilizuotų" batų; kiti daro bizį pramanydami visokias medicinas nuo kojų užtrinių, kurias tik blogi batai jiems gali apšiai parupinti; tretai bijo pakenkti barbariškų fabrikantų bizniui, ketviti visai apie tai nieko negalvoja.

Didžiojo kojos piršto nago "įaugimas" į mėsą yra labai skaudus. Daktaras gali apipjaustyti mėsą, paliusuoti nagą, ir pirštas nebeskaudės, kuomet užgis. Bet jeigu tu vėl kiši tą koją ir ta kojos pirštą į tą patį batą, kurs tą padėti sudarė, tai ar gali tikėtis, kad tas tavo batas ims ir susimylės ant to tavo piršto? Tavo batas turi tik tokį protą, kaip ir tas barbaras, kuris jį padarė, ir tik tokį susimylėjimą. Už metų kitų iš to bato tu vėl turėsi piršto skaudėjimą, ir dar blogiau tavo pirštas palūs ir tu vėl skėsiosi kaip ligonis.

Pirštų nagai ir nageliai

RANKŲ pirštai ir pirštų nagai yra daug laimingesni už kojų pirštus ir jų nagus. Nes ant rankų žmonės nesimausto bjaurių ir kietų batų. Pirštinaitės yra geras daiktas ir nekenksmingos.

Mūsų mergelės ir moterys paskutiniaus laikais labai pradėjo rupintis savo pirštų nageliais. Tas gerai. Jos net pradėjo tepti savo nagelius raudonai, mėlinai ir žaliai. Tas kaip kam patinka.

Svarbiausia betgi yra žiūrėti, kad po nagais būtų švaru, kad nebūtų tų nagų "juodimų". Tą reikia daryti ne tik moterims, bet ir vyrams, o ypač vaikams. Nes tai yra apsauga nuo daugelio ligų. Reikia nagus plauti kasdien su šepetėliu, o juodimus iš po nagų iškraptyti su gluotniu šakaliu. Nagus reikia apkarpyti trumpai pagal piršto sudėties.

Nuovargis

ŽMOGUS dirbdamas pavargsta. Tai paprastas dalykas. Dažnai po piet darbe žmogus jaučiasi daugiau pavargęs. Tai irgi nesebėtina. Bet jeigu žmogus kasdien pradeda jaustis pavargęs ir tas jaumas nepraeina, tai jau yra blogas ženklas. Gal but tai reiskia pradžią vienos iš rimtų ligų. Gali būti tai ženklas džiuvos, arba amonijos, arba liaukų pagedimo. Todėl reikia tuojau eiti pas daktarą, kad jis viską išegzaminuotų. Greitas ligos suradimas duoda daugiau progų ligą nugaltėti, arba neleisti jai įsiskėnti.

Nuovargis pats savaime nėra geras dalykas ir gali suteikti anoksemiją. Todėl kiekvienam žmogui reikia pavargus pasilsėti. Geri darbdaviai turi pasilsio kambarius darbininkams prigulti ir pasilsėti.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Kaip aš atlikau savo SLA pareigą

Dar neprasidėjus Pažangos Vajui, vajuos vedėjas brolis Kl. Jurgelionis jau aiškino mums per Tėvynę, kaip ir kur gauti-jieškoti naujų narių del SLA. Mums buvo patarta pradėti nuo savo šeimynų, kaimynų, pažystamų, draugų ir tt.

Nors patarimas vienas iš geriausių, bet man buvo nevisai naudingas, nes mano visa šeimyna yra SLA nariai, o kaimynai svetimataučiai ir net kitarasiai. Draugai gi taip pat visi SLA nariai. Vienok aš suradau budus ir atlikau savo SLA pareigą su kaupu (bet tai dar ne viskas).

Spalio ir lapkričio mėnesiuose, vajui vos prasidėjus, buvo grybų sezonas. Lietuviai grybus labai myli, o grybauti — daugiau negu pačius grybus, nes tai savo rūšies sportas. Nors man buvo didžiausiu galvosūkiu, kaip atlikti savo pareigą gaunant naujų narių, bet ir nuo grybautojų neatilikau ir vieną sekmadienio popietį su savo šeimyna išvykome 30 mylių nuo Pittsburgho grybauti ir suriauti. Ir suradome grybų ir tikrai lietuviškų surių. Pasekėmės pilniausiai pasitenkinę, pradėjome ruošti į namus.

O aš, nors ir pasitenkinusi buvau lietuvių ukininko vaišėmis ir grybais su suriais, kurių buvo prikrautas pilnas automobilis, dar labiau užsiga- nėdinau kuomet išpildžiau vieną aplikaciją į skyrių A 500.00 apdraudos ir \$6.00 savaitę pašalpos.

Šis narys jau priimtas į S. L. A. ir gavo savo paliudymą. Kiti šeimynos nariai žadėjo vėliau prisirašyti ir tikiu, kad prisirašys, nes dėl dabartinių blogių kelių negali nuvažiuoti. Bet tikiu, kad pirm vajuos pabaigos pasiseks ir kitus prisirašyti.

Visiems SLA Pildomos Tarybos nariams ir daugeliui S. L. A. veikėjų bei narių yra žinoma, kad mes Pittsburghe turime lietuvių skautų-čių grupes (troops), prie kurių suorganizuota daug prisidėjo S. L. A. 3 apskritis ir atskiri nariai-veikėjai. Aš taip pat savo dalį prie šio darbo esu pridėjusi ir dabar esu mergaičių komitete.

Mums prašant, SLA 40 Seimas aukėjo iš tautiškų centų fondo \$250.00 pasiuntimui į Lietuvos skautų 20-ties metų sukaktuves atstovė. Ir mes nuo Pittsburgho lietuvių skautų-čių grupių pasiuntėme į Lietuvą atstovę, ypatoj sesers Marijos Bartkaitės. Bet nei Bartkaitė, nei kitos mūsų skautų vadovės nebuvo SLA narės. Tai aš ir šią pareigą užsidėjau ant savęs ir prirašiau vadovės Bartkaitę ir Kazlauskaitę prie SLA. O mergaites-skautes taip pat stengsiuosi prirašyti, kurios dar nėra narės. O didžiama mergaičių SLA vaikų skyriaus narėmis yra.

Dabar ir vėl vieną narį prirašiau į \$500.00 apdraudą. Visai netikėtai pasitaikė susieiti su pažystamu žmogumi, kurs pareiškė neturįs jokios apsaugos. Man pakalbinus, jis prisirašė prie SLA.

Man esant kuopos finansų raštininke, kalbinu ypatiskai visus narius, kad prirašytų savo šeimynas arba patys pasiimtų daugiau apdraudos. Pora jau paėmė daugiau apdraudos. Kiti pareiškė norą, kad organizatorius atsilankytų į namus pasitarimui. Taip pat deda pastangas, kad vaikų skyriaus nariai, sulaukę 16 metų, neišsibrauktų, bet persikeltų į suaugusių skyrius. Ir iki šiol visi mūsų kuopos vaikų skyriaus nariai, sulaukę 16 metų, per-

sikelia į suaugusių skyrius. Tuo mes galime pasididžiuoti, nes iš vaikų skyriaus mes šiandien turime savo kuopoj narių įvairių profesionalų ir amatininkų.

Ir nors vajui prasidėjus kad ir labai geru vajuos vedėjo patarimu aš negalėjau pasinaudoti, vienok turėdama gerus norus suradau ir budus, kaip ir kur atlikti savo SLA pareigą, gaunant naujų narių. Tikiuosi, kad iki vajuos pabaigos dar gausiu, nes esu nusistatęs nepraleisti nei vienos progos. O kurs jieško, tai ir atranda.

Manau, kad bus naudinga daugeliui SLA organizatorių ir narių, kurie nori savo pareigą atlikti, panaudoti gyvą įrodymą naudingumo priklausyti prie SLA. Tai buvo pabaigoj praeitų 1938 metų. Sena mūsų kuopos narė ir sena amžiumi, O. Sapeigienė, susirgo. Narė neturtinga. Neturi kuo gydytojui užsimokėti. Ji nuėjo į vieną ligoninę be pinigų. Nepriėmė. Nuėjo į antrą. Ir čia tas pats. Pagaliau Šv. Juozapo ligoninė šiaip-taip įsiprašė, kuomet gavo liudininkus, kad ji priklauso prie SLA pašalpos skyriaus ir gavus pašalpą atsietė. Už operaciją rankai ir dvių dienų buvimą ligoninėj susitarė mokėti \$46.00. Išėjo iš ligoninės, ji keletą savičių turėjo gulėti lovoje. Vėliau, kai tik galėjo pavaikščioti, ateidavo pas mane, teiraudamasi kada ji gaus pašalpą, kad atsietis ligoninei, nes kol neatsiteisiusi, tai liudininkai atsakomingi (kurių viena aš buvau). Pagaliau vieną pirmadienio rytą užėjo ši nelaiminga narė pas mane pažiūrėti, ar jos čekis neatėjo. Ir mums tik spėjus keletą žodžių ištarti, pravėręs duris laiška-nešis paduoda siuntinius, tarp kurių vienas nuo iždininko Gugio. Sakau: "Gal čia bus ir jūsų čekis". O kuomet atidarius vokus, ištariau: "Tai jums \$60.00!"

Su ašaromis akyse sesuo Sapeigienė dėkojo man ir visiems SLA nariams, sakydama: "Lai Susivienijimas laimingiausiai gyvuoja per amžius ir šelpia dar šimtus narių nelaimės ištiktų, kaip kad mane sušėpė. Ką aš bučiau darėjęs, jei ne SLA, kurs vieninteliu mano prieteliu tera?"

Toliau per ašaras kalba: "Kada jauna buvau, turėjau gerus darbus, pinigų ir vaikus. O dabar nieko netekau. Tik tai visa laimė, kad jauna budama prisirašiau prie Susivienijimo, nuo kurio niekas mane negalėjo atitraukti. O jei ne Susivienijimas, tai gal jau kapuose bučiau. Dabar gal dar pasveikėsiu. Bet kuomet mirsiu, tai ramiai, nes žinau, kad bus kuo palaidoti".

Kiekvienas šių žodžių skaitytojas gali įsivaizdinti, kaip gali jaustis netikėtai tokios nelaimės ištiktą ypata, bet ir tai matantis ar girdintis. Tai šitoki ir panašūs gyvi faktai turėtų būti kiekvieno SLA organizatoriaus medžiaga įrodymui tiems lietuviams, kurie kalbinami prie SLA atsilankinėja esanti jauni, turtingi, turinti gerus darbus ir tt.

Kiekvienas SLA narys, jei nesivaizdinsime savo ir ne S. L. A. narių šiandieninės padėties, bet pagalvosime apie ateitį, tai visi pilniausiai sutiksime, kad kiekvienas SLA narys turime atlikti savo SLA pareigą, prirašant nors po vieną narį prie SLA, kad tuo užtikrinus jų ateitį. O tai bus fraternališkumo vaisius.

V. J. Količienė.

Milionierius tapo SLA nariu, o išdė globėja sesuo Mikužiutė atliko savo SLA pareigą

JUSTINAS MACKEVČIUS

Dayton, Ohio

SLA 105 kuopos sidabrinis jubilėjus

Justinas Mackevičius yra labiausiai pasiturintis Chicago, o gal ir visos Amerikos, lietuvis. Jo įstaiga, kuri vadinasi Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago, turi apyvartoj \$2,700,000.00. Ji randasi prie 4192 Archer Ave. Tai buvusio banko palokinė, kurio statymas atsiėjo \$300,000.00. Mackevičiaus rezidencija aristokratų apielinė, Riverside, yra tikra dvirponio rezidencija, kurios išpuoštamė salione gali sutilpti bent 200 žmonių.

Viską tą jis įsigijo savo neatlaidžiu darbastumu ir išmintingu reikalų tvarkymu. Dirba ir dabar kasdien. Malonus, šaktingas, teisingas, demokratiškas ir duosnus žmogus. Tūkstančius dolerių jis yra išlaidęs įvairiems lietuvių reikalams. Jis žymiai prisidėjo prie Vaitkaus skridimo. Jis buvo entuziastas ir iždininkas sekmingos Lietuvių Dienos vyktintojas Pasaulinėj Parodoj Chicagoj 1934 m.

Užteks, gerų jo darbų nesukaitliuos.

Išdė globėjai p-lei E. Mikužiutei pavyko ji gauti stambiu mūsų organizacijos nariu. Pareigą atlikta. Ir dar kokia! SLA 313 kuopa galės didžiutis savo milionieriumi.

Rep.

SLA penkto apskrčio atsišaukimas į kuopų viršininkus

Praeitais metais SLA 5 apskrčio parengimų komisijos pirmininkas, p. K. J. Paulauskas, visoms kuopoms išsiuntinėjo knygeles, prašydamas, kad praplatingtų savo kuopų narių nupirktų. To darbo atlikimui buvo nustatyta tam tikras laikas, prašant, kad jei nebus galima knygelę praplatinginti, tai sugrąžinti knygeles. Daugelis kuopų viršininkų šitą prašymą pilnai išpildė. Bet dar pasilikio nemažas skaitlis tokių kuopų, kurių viršininkai, kuriems knygelės buvo pasiūstos, nieko nepranešė iki šiam laikui.

Šio apskrčio metiniame suvažiavime šis klausimas buvo pakeltas ir parengimų kom. pirmininkas negalėjo atatininkai suteikti pilnų sąskaitų. Todėl, apsvaarsčius, buvo nutarta atsišaukti į viršininkus tokių kuopų, kurios jokių raportų apie tai nesuteikė komisijos pirmininkui, kad artimiausioj ateity teiktusi pranešti apskrčio iždininkui apie šio reikalo stovį, grąžinant knygeles arba prisijunčiant pinigų.

A. B. Strimaitis,
G. P. O. Box 127,
New York, N. Y.,
SLA 5-to apskr. iždininkas.

pamato gražią Lietuvą pa-veikluose.

J. A. Urbonas,
SLA 105 kp. sekr.

Akron, Ohio

SLA 354 kuopos susirinkimo

SLA 354 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko sausio 1 d. Kadangi tai buvo metinė šventė, tai narių atsilankė nedaug. Naujai išrinktas pirmininkas, Juozas Gavizonis, užėmęs savo pareigas, pratarė keletą žodžių. Mūsų naujas pirmininkas yra rimtas žmogus, senas narys ir reikia tikėti, kad širdingai rupinsis kaip kuopos, taip ir visos organizacijos gerove. Sesuo Ona Kazlauskienė pirmininkavo per du metus. Ji jau prieš pirmininkavimą buvo darbšti narė parengimuose, todėl ir pirmininkaudama paliko gražius užrašus del kuopos labo. Už tai kuopa jai taria širdingai aciu ir kviečia ir ateity nepailsti darbuotis del mūsų organizacijos.

Kaip metiniame susirinkime buvo visokių sumanymų ir pabarimų. Vienas narys barė korespondentą, kad mažai rašo. Bet kada jam pasiulyta tas darbas, tai jis sušuko: "Nenoriu!" O tokie dalykai pas mus yra jau priprasti.

Kuopos atskaita

Apdraudos nariai sumokėjo \$380.09, ligoje pašalpos — \$309.80, SLA reikalams — 133.48, tautiškų centų — \$10.78, naujų narių įstojimų — \$4, į Našių ir Našių Fondą — \$9.20. Viso per metą sumokėjo \$848.78. Išmokėta: ligoje pašalpų \$61.00.

Gal neklysiu pasakęs, kad praėjta metų buvo mažai tokių kuopų, kurių narių sveikatingumas but buvęs toks geras.

Visų SLA 354 kuopos narių domei

Mūsų kuopos susirinkimai perkelti į kitą, visiems parankesnę, vietą. Dabar susirinkimai įvyks buvusios Šv. Petro bažnyčios svetainėje, 1414 E. Ave., kiekvieno mėnesio pirmame sekmadieny, 2 val. po piet.

Dabar žiemos laikas. Visi nariai yra kviečiami visus susirinkimus lankyti. Visi veikdami, galėsime daugiau nuveikti del savo kuopos ir visos mūsų organizacijos.

Juozas Ramoška,
SLA 354 kp. koresp.

Greenfield, Mass.

SLA 297 kuopos veikimas

Sausio 8 d., 1939 m., įvyko SLA 297 kuopos susirinkimas. Susirinkimą atidarė mūsų pirmininkas Jonas Vaitkus. Skaitytą protokolą ir priimtas vienbalsiai.

Ligonijų lankytojai pranešė, kad turi vieną ligonį.

Buvo balsuojama Centro kėlimas.

Nutarta surengti paminėjimą SLA 297 kuopos 20 metų sukakties. Parengimas įvyks tuojau po Velykų. Išrinkta tam darbai komisija: p. Tamošaitienė, Andriulevičienė ir Stepankevičienė.

Komisija pranešė, kad naujų metų balius del draugų pasi- linksmavimo kainavo \$21.25. Visi draugai buvo patenkinti baliumi ir pasižadėjo daug akoti energijos mūsų kuopos darbuotei.

Finansinis raportas 1938 metų buvo išduotas finansų sekretoriaus ir priimtas vienbalsiai.

Perrinkta naujai valdyba del 1939 metų: pirm. Jokubas Naviskas, vice pirm. Blanche Janeliūnienė, iždin. Juozas Andriulevičius, finansų sekr. And-

rius Dėdinas, protokolų sekr. Marijona Dailidonytė, išdė globėjai Juozas Gybas, Antanina Stepankevičienė, maršalka Ipolitas Grigaravičius, organizatorius A. Dėdinas, dr.-kvotėjas Dr. O'Brien.

Metinė atskaita SLA 297 kuopos

Surinkta mėnesinių duoklių \$762.97
Uždėrta ant parengimų 10.62

Viso įeigų gauta \$773.59
Išlaidų buvo per metus:
Pasiūsta mokesčių į Centrą \$739.12

Svetainė susirinkimams 9.00

Alga sekretoriui už metus 6.00

Pašto išlaidų per metus 2.95

Dvejos knygos kuopos reikalams 3.50

Užprašyta šv. mišios už mirusius narius 10.00

Metiniame susirinkime 1938 m. vaisės 6.50

Prie paveikslų vakaro reikėjo pridėti 3.90

Viso išmokėta per 1938 m. kuopos reikalams \$31.45

Mūsų kuopai pelno liko per metus 9.81

Finansinis stovis dabar

Pinigai banke ant nuošimčių \$480.89

Pinigai pas iždin. 16.73

Visas kuopos turtas pinigais (be kuopos knygų ir ką turi) \$497.62

Gauta ligoniams atlyginimo iš Centro už ligas per 1939 metus \$165.50

Mūsų kuopa turi 60 narių, kurių apdrauda apie \$20,000.

A. Dėdinas,
SLA 297 kp. sekr.

Wilkes Barre, Pa.

SLA 35 kuopos darbuotės

Sausio 1 d., 1939 m., laikytame SLA 35 kuopos metiniame susirinkime, kuopos pirm. J. Ruzgis, atidarė susirinkimą ir paprašė visų susirinkusių narių, kad atiduotų pagarbą mirusiems kuopos nariams atsisojus vienai minutei, kas ir padaryta.

Priejus prie kuopos valdybos raportų, išdė globėjai išdavė savo raportą iš kuopos finansinio ir narių stovio. Kuopos ižde randasi su sausio 1 d., 1939 m., \$64.68. Narių stovis: suaugusių narių skyrių 145, vaikų skyrių 6. Viso 151 narys. Taipgi raportavo, kad visi nariai yra gerame stovy, nes pranešta iš Centro, kad bonding kompanija atmokėjo seno fin. sekr. padarytą skolą del kuopos narių duoklių, viso \$219.87. Tokiu būdu naujus metus kuopa pradėjo tvarkingai gyvuoti.

Kaip metiniame susirinkime naujai išrinkta kuopos valdyba užėmė savo vietas. Valdyba didžiuj susideda iš pirmiau buvusių narių: pirm. J. Ruzgis, vice pirm. J. Stankevičius, fin. sekr. J. Andriūšis, užr. sekr. V. Botyrius, iždin. M. J. Kvietkus, išdė globėjai J. Plyčėvaitis ir A. Jankauskas, kuopos organizatoriai J. Plyčėvaitis ir J. Stankevičius, maršalka J. Papartis, kuopos dr.-kvotėjas Dr. Ažiukas.

Visi naujos valdybos nariai yra pasižymėję kuopos veikime ir pasižadėjo veikti pagal savo geriausią supratimą ir išgalia.

Atsikreipė su prašymu SLA 149 kuopos nariai, kad jie nori pereiti į 35 kuopą, nes jie toliau negali išlaikyti savo kuopos, nes tik 4 nariai beliko. Jų pageidavimą SLA 35 kuopa priėmė vienbalsiai ir pavesta kuopos valdybai atlikti visą formalistikumą su Centru.

Kuopos Sekr.

Detroit, Mich.

SLA distrikto 13 kuopų nariams

Aš noriu atkreipti visų S. L. A. narių atydą del gavimo naujų narių. Pažangos Vajus prasidėjo spalio mėnesy, 1938 m. Vadinasi, jau tęsiasi darbas prirašinėjime naujų narių 4 mėnesius. Ar visi nariai susirupinę atlikti tinkamai savo SLA pareigą, tai yra gauti po vieną narį į savo kuopą?

Aš daugiausia kreipiu dėmesį į šių kuopų narius: 352, 200 ir 21 Detroit, 144 kp. Saginaw ir 280 kp. Jackson, Mich. Visos minėtos kuopos randas distrikto 13 jurisdikcijoj.

Gerbiameji, mūsų distriktui paskirta gauti 300 naujų narių. Ar prisirengę visi prie darbo? Pamėginkime. Kiekvienas mus turime savo giminių, draugų ir kaimynų. Įeigu jiems išaiškinti dabartinis naujus SLA paltus, tai užinteresuosit savo p. žystam. Bet atsitikime neturint aplinkybių bei kitokių informacijų, kraupkitės prie manęs arba prie bile kuopos organizatorių. Mes mielai jums pagelbėsime atlikti jūsų pareigą.

Jau keletas narių atliko savo pareigą. Ir jiems nebuvo labai sunku. Pamėginkite ir jūs tuojaus. Nelaukit ilgai. Jei negalit pasiekti kuopos organizatorių, praneškite kuopos susirinkime, nurodydami asmenį norintį stoti į SLA, kuri yra saugiausia apdraudos įstaiga tarpe lietuvių.

Žodis į kuopų organizatorius

Dar nevisų kuopų organizatoriai pradėjo savo darbą. Kodėl? Jau laikas. Juk žinot, kad yra paskirtos dovanos organizatoriams ir deputatams. Pamėginkite lenktyniuoti vienas su kitu, tat save daugiau prisiversit dirbti. Mėginkite aplankyti nors 10 asmenų į savaitę, o 2 iš jų prirašysit. O tuo jums bus proga laimėti paskirtas dovanas. Žinokit, kad 352 ir 200 kp. nupuginę įstojimo mokestį per pusę mažiau, tat bus didesnė proga gauti narius.

Kaip organizatoriai, taip ir kuopų nariai, kreipkitės prie generalio org. šiuo adresu:

Marijon J. Kemesis,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

Aš suteiksiu blankas ir kitas informacijas.

Waterbury, Conn.

SLA 11 kuopos mėnesinio susirinkimo

SLA 11 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo sausio 5 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., T. Matas. Protokolų sekr. p-lė Kat. Radauskaitė perskaitė protokolą iš praėjo susirinkimo. Protokolas priimtas.

P-lė Helen Tareiliutė perstatė vieną naują narę, p. Eleonorą Mockuviene, kuri tapo priimta.

Bankieto komisija dar neapėjo atskaitą padaryti. Pasaikė, kad liks pelno ir sekančiame susirinkime išduos raportą.

Buvo kalbėta apie Pažangos Vajų. Atsirado ir daugiau organizatorių, kurie apsiėmė naujų narių gavime darbuotis: Kazys Balčius, Aldona Matienė, Petras Steponaitis. Dabar turime 5 organizatorius.

Finansų sekr., p-lė Helen Tareiliutė, išdavė metinę finansų atskaitą. Knygų revizoriai, Jonas Kvaraciejus ir Jonas Tareila, savo parašais patvirtino, kad viskas tvarkoje. Sekantis susirinkimas bus vasario 2 d., 103 Green St., 7:30 val. vakare. Ateikite į susirinkimą išgirsti bankieto atskaitos.

P. Motiečius,
SLA 11 kp. koresp.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

SLA Lietuvių Kalbos Kursai. Viena iš SLA mokyklėlių aukštesniųjų klasių New Haven, Conn. su profesoriu J. J. Rimavičiumi-Raymondu.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir mūsų jauni-
mo organizacinės proble-
mos faktų šviesoje. Susi-
vienijimas reikalingas au-
štiniam, o jaunimas Susi-
vienijimui. Mūsų jauni-
mo glūdi Susivienijimo ir
lietuvių gyvavimo Ame-
rikoje ateitis.

Susivienijimas Lietuvių A-
merikoje tai didžiausia ir tur-
tingiausia amerikiečių lietuvių
organizacija. Daugiau kaip
50 metų Susiv. Liet. Ameriko-
je buvo ir tebėra vienintelė
rimčiausia fraternalė, ekono-
minė ir kultūrinė įstaiga. Per
pusamį SLA išmokėjo suvir-
tris milijonus dolerių pomirti-
nės ir ligoje pašalpus savo na-
riams arba jų šeimoms; šelpia
našles ir našlaičius, teikia ma-
terialią paramą neturtin-
giems moksleiviams, tukstan-
čius dolerių išdalino įvairioms
lietuvių kultūrinėms įstaigoms
Amerikoje ir Lietuvoje esan-
čioms.

Negana to, Susivienijimas
Lietuvių Amerikoje per eilę
metų rėmė lietuvių tautos kovą
už spaudos laisvę, suteikė di-
delę materialią pagalbą Lie-
tuvai kovoje už nepriklausomybę.
SLA suvaidino labai
svarbią rolę Amerikos lietuvių
tautiniame gyvenime remdama
lietuvių kultūrinės kurybos
darbus.

Susiv. Liet. Amerikoje tai
uola, iš kurios veržiasi rimtoji
tautinės kultūros, švietimo ir
organizacinės veiklos iniciati-
va. Šie faktai negincinami. Ir
jei mes, SLA nariai, nuosird-
žiai rupinsimės SLA gerove,
jei solidariai dirbsime orga-
nizacinį ir kultūrinį kurybos
darbą, tai dar daugiau naudos
turėsime. Tad įžengę į nau-
ją 1939 metų, nuosirdžiai
dirbkim organizacinį ir kultū-
rinį darbą.

Per pastarąjį dešimtmetį S.
L. A. turėjo daug nepasiseki-
mų, daug nuostolių, nes Susiv.
Liet. Amerikoje viešpatavo de-
moralizacija, kuri buvo labai
žalinga Susivienijimui klerio-
pais atžvilgiu. Bet pakeitus
kai kuriuos SLA Pildomosios
Tarybos narius, pagaliau su-
laukus SLA organo Tėvynės
nauro žmogaus-redaktoriaus,
kuris savo intelektu, budo sa-
vybėmis, literatiniu gabumu ir
fraternališkai išeigai pasisven-
tinu daug žada, labai dau-
rimtos organizacinės iniciati-
vos rodo: dabar SLA organas
Tėvynės literatiniu ir kurybinės
iniciatyvos atžvilgiu turtin-
gesnis. Savaimė aišku, kad
naujieji SLA organizacijos va-
dai žada daugiau Susivieniji-
mui gerovės negu senieji žadė-
jo ir ištesėjo.

Per eilę metų Susivienijimą
vairavo "dviasios skurdas", ne-
nuostabu tati, kad Susivieni-
jimas sumažėjo apie 8,000 na-
rių; sulaukė milžiniškų nuosto-
lių, kurie siekia arti pusės mi-
liono dolerių sumos; demoraliz-
acija plėtojosi; sąmoningieji
ir per daugelį metų dirbę or-
ganizacinį darbą Susivienijimo
nariai tapo priversti pasitrauk-
ti nuo organizacinio darbo; žo-
džiu, SLA organizacija buvo
pasiekusi moralinės ir finansi-
nės krizės. Permainos SLA
vadovybėje bus naudingos Su-

ir kultūrinį darbą, rupinsimės
idant SLA vadovybėje būtų
aukštos dvasios, kilnių idėjų
žmonės, kad jie būtų tinkami,
sąžiningi vadai, kad jie nesio-
jotų SLA narių sudėtą turtą
kaip vandenį per rėtį. Saugo-
sim SLA turtą, seksim SLA
vadų darbus, rupinsimės, idant
Susivienijimas Lietuvių Ameri-
koje būtų pavyzdinčiausia A-
merikos lietuvių organizacija,
kad SLA narių nuotaika ir
veikla būtų solidaria, Ameri-
kos lietuvių visuomenei ir Su-
sivienijimui Lietuvių Ameriko-
je naudinga.

Lietuviško jaunimo lietuvinimo ir organizavimo problema

Visų SLA narių pareiga ru-
pintis sutelkt lietuvišką jauni-
mą prie Susiv. Liet. Ameriko-
je; mes privalom rupintis or-
ganizavimu ir lietuvinimu mu-
sų jaunimo; mūsų pareiga pa-
ruošti jaunuosius užduotį jų
tėvus ir motinas Susivienijime.
Toki pageidavimai reiškiasi S.
L. A. apskrįčio kuopų narių
tarpe. Netenka abejoti, kad
kitų SLA apskrįčių kuopų na-
riai turi tokius pageidavimus
bei tikslus.

SLA Lietuvių Kalbos Kursų rėmėjai. — Iš kairės į dešinę: P. Trečiokas, Trečiokienė, Dr. J. J. Rimavičius-Raymond ir adv. Kazys M. Lukošius iš Waterbury, Conn.

SLA IV apskrįčio kuopų at-
stovai savo suvažiavime spalio
20 d., 1937 m., Meridene, ap-
svarstė SLA 11 kuopos įneši-
mą ir nutarė pradėti organi-
zuoti ir lietuvininti jaunimą.
Waterburiečių lietuvių kilni
iniciativa jau tapo realybė.
SLA IV apskrįčio ribose jau
veikia šešios SLA lietuvių kal-
bos kursų mokyklos, apie 300
jaunuolių mokinas tėvų kalbos
ir lietuviškos rašybos. Tai gra-
ži pradžia kultūrinio ir organi-
zacinio darbo! Už metų kitų
lietuvių kalbos kursų mokyklų
ir mokinių skaičius du kartus
bus didesnis; turėsime jaunuolių
kuopas, chorų, lietuvių
skautų ir skaučių būrius. Lie-
tuviška mokykla paruos mūsų
jaunimą prie organizacinio dar-
bo, padarys jaunuolius sąmo-
ningais, pavyzdiniais lietu-
vais.

Jaunimas kiekvienos tautos
bei organizacijos ateitis. Mes
suprasdami jaunimo auklėjimo,
švietimo ir organizavimo svarbą
ir užduotį, mokėsim va-
duotis, praktiškai atliksim sa-
vo užduotį. Reikia tiksliai no-
rų ir solidarumo darbe, pasi-
šventimo užbriestiams taks-
lams. Kaip buna ryžtingas no-
ras, tai buna ir pasisekimas,
atsiranda kurybinė iniciativa.

Šia proga aš noriu tarti žo-
dį kitą apie mūsų jaunimo or-
ganizavimo ir lietuvinimo pro-
blemą. Pateikdamas trumpą
pranešimą iš SLA IV apskrįčio
kuopų narių pradėto ir pesek-
mingai vykdomo kultūrinio ir
organizacinio darbo eigos, aš
noriu nors trumpais bruožais
prisiminti, paaiškinti kaip pras-
idėjo SLA lietuvių kalbos kur-
sų mokyklų steigiamasis dar-
bas; kas yra padaryta per pus-
antrą metų laiką.

Neabejoju, kad mano patiek-
tomis žiniomis pasinaudos gal
kitų SLA apskrįčių kuopų na-
riai ir SLA Jaunimo švietimo
Komisijos nariai ir visi kiti
Amerikos lietuviai suintere-
suoti lietuviškos mokyklos stei-
gimo problema, lietuvių jauni-
mo lietuvinimo klausimu; ne-
abejoju, kad gal rimčiau susi-
domės ir SLA Pildomoji Tary-

ba jaunimo organizaciniais rei-
kalais.

Gyvendamas Waterbury,
tarp narių vienos iš seniausių
SLA kuopų, turėjau progą
rimtai pasikalbėti su SLA vei-
kėjais, ypatingai tankiai teko
tarti su waterburiečių žymiu
veikėju inteligentu, gerb. adv.
C. M. Lukošiu apie SLA įvai-
rias problemas ir apie lietuvi-
ško jaunimo organizavimą, pa-
traukimą prie SLA. Tie mano
pastatarimai su p. Lukošiu vir-
to realia iniciativa, kurią S.
L. A. 11 kuopos nariai apsva-
stė ir inkorporavo rezoliucijon
savo įnešimui ir patiekė SLA
IV apskr. kuopų atstovų suva-
žiavimui. Tai buvo sumany-
mas steigti lietuvių kalbos kur-
sus. Suvažiavę kuopų atstovai
apsvarstė ir nutarė steigti liet.
kalbos kursų mokyklą, išrin-
ko komitetą, pavedė komitetui
nutarimą įvykdyti — įsteigti
lietuvių kalbos kursus.

Ką SLA Liet. Kalbos Kursų Steigimo Komitetas padarė?

SLA IV apskrįčio Lietuvių
Kalbos Kursų Steigimo Komitetas
pradėjo savo kurybinį
kultūros darbą labai blogose
sąlygose, neturėjo nei cento
pinigų; kuopų narių tarpe buvo
bloga nuotaika, nariai manė,
kad ne arimo įvykdomas, tiks-
lo pasiekimas bus neįmanomas.
Bet komiteto nariai rankų ne-
nuleido žemyn, nenusiminė,
priešingai, su pasišventimu
ryžtingai pradėjo organizacinį
darbą; tankiai jiems teko ne
tiksliai ilgas valandas posė-
džiauti, bet dar iš savo kiše-
niaus po keletą dolerių pridėti
prie kurybinio darbo. Tokios
buvo sąlygos ir aplinkybės pra-
dėjus steigti lietuvių kalbos
kursų mokyklą.

Dar 1937 m. spalio mėnesio
komitetas atidarė 2-lietuvių
kalbos kursų vakarines mo-
kyklas, vieną Waterbury, kitą
Bristoly. Butų galėjęs atida-
ryti dar dvi mokyklas, bet ne-
buvo mokytojų ir pinigų. Pras-
linkus 1937—38 metų vakari-
nių mokyklų mokslo sezonui,
komitetas turėjo parengęs pro-

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

BROLIS A. Ramanauskas,
SLA 211 kuopos senas darbuo-
tojas iš Mahanoy City, Pa.,
rašo: "Pranešu, kad mūsų ger-
biamas draugas Stasys Gegu-
žis labai serga. Nežinome, ka-
da jis pasveiks. Mums visiems
labai liudna, ir mes laukiame
jį pasveikimo". O brolis S.
Gegužis, tai buvęs ilgametis
Susivienijimo Lietuvių Ameri-
koje prezidentas. Linkime
jam greitai pasveikti ir po to
geros sveikatos ir dar ilgo-ilgo
gyvenimo.

KAIP ATLIKTI SAVO PA-
REIGĄ galime pasimokyti iš
sesers V. J. Količienės, SLA
40 kp. fin. sekr. ir organizato-
rės, iš Pittsburgh, Pa. Kaip ji
atliko net daugiau, negu savo
pareigą papasakoja savo raši-
ny "Kaip aš atlikau savo SLA
pareigą".

VIENTOS gana mažos SLA
kuopos finansinis raportas
skamba maždaug sekamai:
"Kuopos ižde yra \$13.53. Ku-
pa į SLA Centrą 1938 metais
pasuntė \$617.92. Iš Centro
kuopa pomirtinėmis ir ligoje
pašalpomis gavo \$3,593.25".
Vadinasi, kuopa iš Centro gavo
\$2,975.33 daugiau, negu į Cen-
trą pasuntė. O kas būtų at-
sitikę, jei minima kuopa būtų
lokalinė draugija ir jei but reik-
kėję tiek pomirtinių ir ligoje
pašalpų savo nariams išmokė-
ti?

SUSIVENIJIMAS Lietuvių
Amerikoje, tai didelė ir mišri
lietuvių išeivijos šeima. Susi-
vienijime priklauso visokių
luomų mūsų brolių ir seserų
lietuvių. Vargiai yra toks
darbas, kurio rankelnis nepri-
klausytų prie SLA. Nėra to-
kio biznio, kuris Susivienijime
nebutų atstovaujamas. Nėra
tos profesijos, kurios vienas-
kitas narys pas mus nepriklausytų.
Pagaliau, mūsų Susivie-
nijime yra ir finansierių. O
SLA 313 kuopa, iš Chicago,
Ill., gali pasidžiaugti milionie-
riumi, kurį neseniai išdo globė-
ja, p-lė E. Mikuziūtė prirašė.
Tai yra brolis Justinas Macke-
vičius, kuris pasekmingai ve-

da apie 3,000,000 milijonų dole-
rių finansinę įstaigą. Susivie-
nijimo vardas skamba visur:
paprastose bakažėse ir puoš-
niuose mūsų brolių lietuvių pa-
lociuose.

SENUTĖ sesuo O. SA-
PEIGIENĖ, SLA 40 ku-
pos narė, gavusi ligoje pa-
šalpą, ašarodama parei-
škė: "Kada jauna buvau,
turėjau gerus darbus, pi-
nigų ir vaikų. O dabar nie-
ko neturiu. Tiksliai mano
laimė, kad jauna budama
prisirašiau prie SLA. Jei
ne SLA, tai gal jau kapuo-
se bučiau. Dabar gal dar
pasveiksiu. Bet kuomet
mirsiu, tai ramiai, nes ži-
nau, kad bus kuo palaido-
ti". O sesuo V. J. KOLI-
ČIENĖ, kuri, kaip ku-
pos finansų sekretorė, se-
nutei ligoje pašalpos čekį
iteikė, priduria: "Visi pi-
niausiai sutiksime, kad
kiekvienas SLA narys tu-
rime atlikti savo SLA pa-
reigą, prirašant nors po
vieną narį prie SLA, kad
tuo užtikrinus jų ateitį. O
tai bus fraternališkas vai-
sius".

DAUGUMA skundžiasi, kad
jaunuoliai į SLA nesirašo, o
jei ir prisirašo, tai susirinki-
mų nelanko. Bet priešingai
yra SLA 192 kuopoj. Tos
kuopos korespondentas, brolis
J. Maslauskas, tarp kita ko
rašo: "Labiausiai susirinki-
mas domisi jaunuoliai, kurie
pastaruoju laiku prie kuopos
prisirašė".

TEVE IR SANAU, ar atlik-
site savo pareigą šį mėnesį?
O tai jūsų mėnesis. Jūs turi-
te vienas kitą prie SLA prira-
šyti. Jei prie SLA jau pri-
klausote — galite į aukštes-
nius skyrius vienas kitą prira-
šyti. Sausio mėnesis, tai vie-
nintelis šiame vajuje tėvų ir
sūnų mėnesis. Padarykite šį
mėnesį amžinai minėtinu: lai
tėvo mylimas sūnelis ar su-
naus gerbiamas tėvelis šį mė-
nesį tapo didžiausios lietu-
vių šeimos nariu.

Dr. Rimavičiui. Dabar SLA
lietuvių kalbos kursų mokyk-
lų pasekmingai veikia sekan-
čiose lietuvių kolonijose: New
Havene, Ansonia, Waterbury,
Bristoly, Meridene ir New
Britaine. Jas lanko arti 300
jaunuolių ir apie 20 suaugusių,
pastarųjų tarpe viena airė mo-
kytoja mokina lietuvių kal-
bos.

SLA lietuvių kalbos kursai
pedagogiškai ir ekonomiškai
sutvarkyti ir vedami. Mūsų
mokyklose mokina patyrę,
mokytojų mokslo cenzą turin-
ti mokytojai, vyrai ir mergi-
nos, baigę mokytojų kursus
Conn. valstijos mokytojų kole-
gijoj (Teachers College), arba
Lietuvoje gimnazijoj, visi spe-
ciališkai pasirušę, mokytojų
kursus lankydami Yale kolegi-
joj perėitę vasarą; tad mūsų
mokyklos stovi ant aukšto pe-
dagoginio pagrindo.

Štai ką yra padaręs SLA IV
Apskr. Liet. Kalbos Kursų
Steigimo Komitetas kurybinia-
me kultūros darbe per pusant-
rų metų nuosirdžiai ir sąmo-
ningai dirbdamas, SLA kuopų
narių remiamas.

Šia proga noriu tarti padė-
kos žodelį SLA prezidentui,
adv. F. J. Bagočiui ir sekr., p.
M. J. Vinikui, visiems Pildomo-
sios Tarybos nariams, kurie
ne tikai užgyrė mūsų pradėtą
jaunimo organizavimo ir lietu-
vinimo kultūrinį darbą, bet dar
davė materialiąją paramą iš
Susivienijimo Jaunuolių švieti-
mo Fondo ir sustiprino mūsų
organizacinį darbą.

Taipgi, baigdamas savo pra-
nešimą, pareiškiu širdingą
padėką visų SLA IV apskrįčio

JEI TURĖTUME įsteigę se-
rieliams prieglaudą, tai jau bu-
tume atlikę vieną iš idealingų
jų darbų. Mūsų organizacijos
seneliai, kurių vis daugiau ir
daugiau pradeda rasti, turė-
tų kur priglausti savo galvas
senatvėje. Daugelis narių no-
rėtų tą įstaigą turėti koglei-
čiausiai. Bet brolis W. Lasky,
iš Brooktondale, N. Y., yra ki-
tokios nuomonės. Tą nuomo-
nę jis pareiškia šiame Tėvy-
nės numery. Jis sako, kad ne-
reikia šelpti ubagų. O jei S.
L. A. įsisteigtų seneliams prie-
glaudą, tai pasidarytų didelės
bėdos. Panašiai jis mano ir
apie skautus. Bet tai gal tik
vienintelis mūsų šeimos na-
rys, kuris taip mano.

PRAEITA savaitė mūsų or-
ganizatoriams irgi buvo pasek-
minga. Dėka tų organizatorių
į Centrą prisiųsta 44 aplikaci-
jos tų brolių ir seserų, kurie
norį tapti SLA nariais. O tą
norą pareiškė šie kandidatai:

Pittston, Pa., 7 kp. —
Regina Vasiliauskaitė;
Minersville, Pa., 13 kp. —
Vincent Luckus (vs),
Bernasius Kamienas;
Harrisburg, Ill., 16 kp. —
Teofilė Puslienė,
M. Radzevičienė,
M. Lutvinski,
P. Talandis;
Brockton, Mass., 17 kp. —
E. Kemzuraite (vs),
F. Gecewich;
Steubenville, Ohio, 22 kp. —
B. Nevulitė;
Miners Mills, Pa., 33 kp. —
J. Kupstas,
J. Karkoski;
So. Boston, Mass., 43 kp. —
V. Minkienė,
F. Norvilienė,
S. Chase,
S. Minkus,
A. Druzdis;
McAdoo, Pa., 54 kp. —
V. Labutis (iš vs);
Ansonia, Conn., 66 kp. —
F. Sebestskienė;
Dayton, Ohio, 105 kp. —
A. Frankiutė (vs);
Chicago, Ill., 122 kp. —
M. Kelmorienė;
Cleveland, Ohio, 136 kp. —
W. Custer;

Boston, Mass., 188 kp. —
W. Mickevich;
New Kensington, Pa., 192
kuopa —
C. Sharkins;
Toledo, Ohio, 193 kp. —
K. Platakienė;
Pittsburgh, Pa., 195 kp. —
O. Blausdienė,
T. Stapusaitienė;
So. Manchester, Conn., 207
kuopa —
B. Bartasiutė,
J. Karnila,
M. Carneliutė,
J. Sirvida;
Chicago, Ill., 202 kp. —
A. Lidienė;
Aliquippa, Pa., 247 kp. —
M. Gražulienė,
M. Mayerienė;
Chicago, Ill., 260 kp. —
F. Zelepugas,
Dr. S. Jakubs;
Buffalo, N. Y., 304 kp. —
S. Karmazyn;
Richmond Hill, L. I. N. Y.,
332 kuopa —
A. Wassell;
McNaughton, Wis., 341 kuopa —
T. Chesnienė,
J. Witas,
B. Gerglas;
Rockford, Ill., 348 kp. —
L. Mizeraitė,
A. Jones;
Cambridge, Mass., 371 kp. —
B. Vincunas.

"KAS JIESKO, tas ir ran-
da". Tai žodžiai tų Pažangos
Vajaus organazatorių, kurie
jieskoją, rado ir tą savo pa-
reikšimą gyvu žodžiu dabar
gali paremti.

ŠIŲ METŲ Lietuvos nepri-
klausomybės 21 metinė sukaktis
bus plačiai ir įspūdingai mi-
nima. Jau gal nėra to miesto-
miestelio, kur lietuviai vieno-
kiu ar kitokiu būdu nesirengtų
tą didelę šventę gražiai pami-
nėti. Prie to minėjimo prisi-
deda ir SLA kuopos. Kai kur
mūsų Susivienijimo kuopos
vienos tas sukaiktuves rengiasi
minėti. Kai kur dedasi su ki-
tomis organizacijomis. Nerei-
kia abejoti, kad ir tuose pami-
nėjimuose mūsų šeimos na-
riai skaitlingai dalyvaus.

Pittsburgh, Pa.

Klaidos atitaisymas

Tėvynės No. 2, skyriuje "Iš
redakcijos krepšio", buvo pas-
kelbta, kad prie SLA 40 ku-
pos prisirašo H. Kazlauskienė
ir M. Bartkuviene. Turėjo bu-
ti: Helena Kazlauskaitė ir Ma-
rijona Bartkaitė.

E. White Plains, N. Y.

SLA 309 kuopa
rengia parengimą

SLA 309 kuopa savo susi-
rinkime sausio 7 d. nutarė su-
rengti šokių ir vaidinimo va-
karą. Parengimas įvyks šešta-
dieny, vasario 11 d., Spanish
American salėje, 28 Main St.,
White Plains, N. Y. Bus su-
vaidinta Adomas ir Jieva. Į-
žanga tik 45 centai. Vaidini-
mas prasidės 7 val. vakare, o
po vaidinimo bus šokiai. Grieš
geras radio orkestras lietuviš-
kus ir amerikoniškus šokus.
Orkestrui vadovauja Jurgis
Kazakevičius.

Prašau šios apeliokės kitų
kuopų ir draugijų nieko tą va-
karą nerengti. Taipgi kviečiu
visus šios kolonijos ir iš toli-
mesnių kolonijų lietuvių, o
ypač SLA narius, į šią SLA
309 kuopos pramogą skaitlin-
gai atsilankyti. Bus visokių
užkandžių ir gėrimų. Mūsų pa-
rengiamu visuomet visus atsi-
lankiusius užganėdindavo. Da-
bar pasistengsime dar geriau
patenkinti, nes tokio vaidini-
mo, kaip Adomas ir Jieva, mes
dar niekad neturėjome. Salė
parengimui paimta labai puiki.
Visi malonėkite atsilankyti.
S. D.

Ar atlikote
savo
SLA.
pareigą?

Brolis Lasky yra kitoniskos nuomonės apie Prieglaudos Namą

Brolis W. G. Lasky iš Brooktendale, N. Y. yra "kitoniskos nuomonės". Jis nesutinka su Tėvynės redaktoriu ir su daugybe SLA narių Prieglaudos Namu ir Skautų organizavimu reikale. Brolis Lasky sako, kad tie du reikalai yra Tėvynės redaktoriaus sumanymas ar prasimanymas. Tas tik iš dalies taip. Brolis Lasky sako, kad Tėvynės redaktorių bruktė bruka Prieglaudos Namą ir Skautų SLA nariams. Tas jau daug toliau nuo teisybės. Redaktorių galima būtų "pakaltinti", kad jis per retai mini apie tuos du reikalus. Bet taip yra todėl, kad dabar Pažangos Vajus stovi pirmoj vietoj.

Pagyręs redaktorių už pavyzdinį organo vedimą, už paraginimą kelti SLA Centrą ten, kur "jis tikrenybėje turėtų būti", už drąsų minčių išreiškimą ir tt., brolis Lasky randa, kad redaktoriaus rupestis apie Prieglaudos Namą seneliams yra tiesiog pragaistingas Susivienijimui. O ta brolio Laskio nuomonė remiasi jo filosofija, kad kiekvienas turi rūpintis savimi ir kad jeigu kas senatvėje pasidaro ubagas, tai yra jo pačio kaltė. Susivienijimas, sako Laskis, visai neprivalo rūpintis tokiais ubagais ir jų užlaikymui neprivalo leisti sunkiai uždirbtus rupestingų darbininkų centus. Taip daryti busia pragaistinga Susivienijimui. Prie to brolis Lasky turi savo įsivaizdavimą arba pavyzdį, koks būtų Susivienijimo Prieglaudos Namas, ir tai savo pavyzdį jisai peikia. Čia jis turi tiesos. Jo Prieglaudos Namą pavzdydys mums netiktų. Susivienijimui gal pasiseks daug geresnį projektą išdirbti ir neturėti tų negerovių.

Išdėstęs savo nuomonę, brolis Lasky pridėjo sekamą P. S. — "Skaitytų syki, skaitytų daryk, o aš užtikrinu, kad mano mintį suprasi. Taip aš darau su jūsų rašiniais." Su prast rodos nesunku, bet apie sutikimą su ta minčia tai jau kitas dalykas.

O dabar duodame broliui Laskiui žodį.

Brolio Laskio nuomonė

Dabar pavelsit man nurodyt, kas yra peiktina, kas yra tiesiog pragaistinga Susivienijimui. Kadangi šitie peiktini jūsų darbai nusveria jūsų gerus darbus, tai mano supratimu jų tyliėjimu negalima praleisti. Mano supratimu tylieti tai būtų didžiausias nusidėjimas geram organizacijos piliečiui.

1. Tamstos blogas ir neapgalvotas sumanymas tai Prieglaudos Namas, kurį tamsta po nevalia bruki Susivienijimui.

2. Tamstos antras blogas sumanymas tai organizuoti skautus prie SLA ir SLA pinigais juos palaikyti.

Jeigu šitie du sumanymai būtų vykdomi, tai jie reikėtų pražutį tukstančiams senų narių indėliui.

Aš nieko nesakytau prieš šitokių sumanymų vykinimą, jeigu jie nebutų rišami su S. L. A., o būtų tvieriami atskirai nuo SLA. Kas to nori, tegul savo pinigais tokias organizacijas ir palaiko. Bet kada po nevalia bandoma šitokią sunkią ir be vertės našą uždėti ant visų SLA narių, tai jau tokiame atveju mano priderysitę yra pasipriešinti. (Bet niekas po nevalia to nenori daryti. — Red.)

Aš čia bandysiu biskutį faktų paduoti apie tokias įstaigas kaip Prieglaudos Namas. Šitie faktai mano šeimynos nariui tiko ypatiskai patirti. Štai jie: Prieglaudos ukis, kuriame yra užlaikoma daugiau šimto

pavargėlių. Turi mažiausia dvylika patarnautojų. Gaspadorius ir gaspadinė gauna po \$100 mėnesiui ir pragyvenimą. Dvi virėjos po \$60 mėnesiui ir pragyvenimą. Gaspadinės ir gaspadoriaus pagalbininkai taipgi gauna po \$50 mėnesiui ir pragyvenimą. Kiti ukio darbininkai, kurių kartais esti iki aštuonių, gauna po \$50 mėnesiui ir pragyvenimą. O kur daktarai, medicina ir kitoki reikmenys? Dabar dirsterėkim į gaspadoriavimą. Kas yra užauginama tokioj įstaigoj, nevalia niekam nieko parduoti. Viskas turi but sunaudojama toj pačioj vietoj. Žiurėkim kas darosi. Vietoj gero pieno pavargėliai gauna nugriebtą, kadangi gaspadorius daro sviestą ir parduoda kaip savo, o pavargėliams duoda margariną. Užmuša 7 kiaules, o prieglaudai ant rekordų parašo 5. Sunus eina aukštesnę mokyklą ir nieko ant ukio negelbsti, bet iš prieglaudos fondo mokama jam \$50 mėnesiui kaipo darbininkui. Atveža audeklių ritulius, tai užlipinimas yra gražiai atluopamas ir nuo kiekvieno ritulio po penkiolika ar dvidešimt jardų nukerpama, o paskui vėl gražiai užlipdoma, taip kad inspektorius nepažysta žulkystės. (Jeigu taip darosi kokioj nors labdaringojo įstaigoj ir brolis Lasky tai tikrai žino, tai jo pareiga yra apie tai tos įstaigos labdarininkus ir užlaikytojams pranešti. — Red.)

Taigi dabar matom kas darosi tokiose įstaigose ir tai ten kur yra priežiūra. Na o kas būtų pas mus? Tai kišenius be dugno. Syki įlindus į tokią pragaistą, būtų sunku pasiisuot be didelių nuostolių. O ką jau kalbėti apie skautus. SLA tokį namą pradėjęs turėtų kokių 200 priimt ant kortų (skautų ar senelių? — Red.).

Jūs žingeidaujat ar aš esu pasiturintis. Turiu tamstai pasakytį, kad aš esu biednesnis ir už biednį miesto darbininką. Esu darbininkas, buvau tokis, ir manau, kad pasiliksiu tokis. Ir tai dar purvinas darbininkas. Tik skirtumas tarp manęs ir jūsų globojamų darbininkų yra tame, kad aš nešu savo galvą aukštai, imu gyvenimą taip kaip jis ateina, ir neįsivaizduoju sau, kad kas man yra skolingas gyvenimą, ir rankos niekam po nosia nekišu, kad kas duotų almužnį. Nes aš suprantu, kad koznas turi savo bėdas ir tik savomis turi rūpintis, ne kitų.

O kaip jūs kalbate apie darbininkų ir vaikučių meilę, tai aš tamstai turiu pasakyt, kad tai yra ne jūsų ir ne mano reikalas, bet tai yra visos šalies reikalas, ir tokiu būdu nei vienas iš mūsų neturi teisės savintis valstijos atsakomybę. Tamsta nežinai ką darai, kadangi nori tukstančius gerų darbininkų nukriaušti, kad keliems verkšniams būtų rojus.

Su broliška pagarba, W. G. Lasky.

Racine, Wis.

SLA 100 kuopos susirinkimas

SLA 100 kuopos susirinkimas bus vasario 5 d., 1939 metais, 2 val. po pietų, Union Hall, Racine, Wis. Gerbiamieji nariai ir narės malonėkite skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą, nes mes turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Jau pradėjom naujus metus ir mes turime stoti į darbą, kurs laukia mūsų jau senai. Tai yra Pažangos Vajus. Mes turime syki ir ant visados atsikratyti to tingumo, kurs slėgė mus pereinus metus. Mes taipgi išgirsime raportą delegatų iš SLA 10 ap-

skričio metinio suvažiavimo. Taipgi išklausysime kuopos metinio finansų raportą, kas visiem yra žinotina.

Visi atsilankykite į susirinkimą ir užsimokėkite duokles, kad neliktumet suspenduotais. Taipgi atsiveskite naujų kandidatų prisirašymui prie SLA 100 kuopos ir atlikite savo S. L. A. pareigą.

A. Pakšys, SLA 100 kp. organiz.

Dorchester, Mass.

Visiems smagi naujiena

SLA 359 kuopa rengia savo metinį balių šeštadienio vakarą, vasario 4 d., 1939 m., Lietuvių Svetainėje, E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Baliaus prasišės 7 valandą. Yra užimtos dvi svetainės. Šokiams gros visų mėgiama Al. Stevens orkestra. Taipgi bus gardžių gėrimų ir užkandžių. Praeityje į dorchesterišką SLA 359 kuopos balius suvedavo labai dailios publikos kaip jaunų taip ir suaugusių skaitliu tarp šėsių ir septynių šimtų dalyvių, kas padarydavo nepaprastai daug smagumo rengėjams, o taipgi ir patiems dalyviams. Tikimės, kad šiame baliuje bus nemažiau kaip ir praieityje, nes daroma viskas kas yra galima, kad atsilankusius priimti, pavaišinti, palinksiminti ir patenkinti. Tai gi gerbiamejį Dorchesterio, So. Bostono, Cambridge'aus, Brighton'o ir Roxbury'io lietuvių esate nuosirdžiai kviečiami šiame Donchesterio SLA 359 kuopos metiniame baliuje dalyvauti ir visi kartu smagiai laiką praleisti, o mes užtikrinam, kad busite visi patenkinti, kas paliks jūmyse ilgą atmintį. Tai gi nepamirškite vasario 4 dienos ir bukite visi Lietuvių smagioj svetainėje, So. Bostone. Įžanga tik 25c. moterims ir 35c. vyrams.

Kviečia SLA 359 Kuopa.

Cleveland, Ohio

Iš SLA 14 kuopos susirinkimo

Susirinkimą sausio 4 d. atidarė pirmininkas, Fel. Baranuskas, apie 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje. Pirmiausiai buvo perskaityta valdyba del 1939 metų: pirm. Fel. Baranuskas, vice pirm. Jurgis Česna, finansų rašt. Marė Misčikienė, nutarimų rašt. ir koresp. Juozas P. Yuraitis, išdin. Juozas Vilčinskas, išdo globėjai J. Polteris, Ant. Praškevičius ir L. Laski, daktarai kvotėjai Dr. Vitkus ir Dr. Matulaitis. Ligonių lankytojų (metiniai) Ant. Praškevičius ir Kastantas Taraškevičius. Kultūros darž. kom. ponla Baltrukonienė ir Dr. Tamošaitis. Organizatoriai Pažangos Vajaus J. Misčikas, J. Brazauskas, J. P. Yuraitis, Ant. Praškevičius, Pius Žiuris. Apšvietos komisija Dr. Tamošaitis, Ant. Praškevičius, Mrs. Misčikas ir K. Karpis.

Skaitytą nutarimai iš praieito susirinkimo ir priimti. Ligonių lankytojai išdavė raportą. Buvo 3 ligoniai. Vienas atsiskakė. Buvo pridūta aplikacija per Ant. Praškevičių naujo nario Dr. Antano Kazlauskio, kuris yra 34 metų ir ima \$1,000.00 apdraudą. Jis gyvena 1640 Bryn Mour Ave., E. Cleveland. Viršminėtas narys yra Clevelando žmogus nuo pat gimimo. Tikimasi iš jauno daktaro pasidarbavimo del mūsų organizacijos ir linkime jam gerų pasekmių jo profesijoje.

Baliaus kom. išdavė raportą, kad yra rengiama perstatymas-koncertas ir maskaradų balius. Bus duodama dovanos (maskinams). Tai bus Lietuvių Svetainėje, vasario 19 d. Ir gavome pranešimą, kad atsilankys Tėvynės redaktorių gerb. Kl. Jurgellonis. Tikima-

si ką gero ir naujo išgirsti iš Pažangos Vajaus vedėjo (redaktoriaus). Tikimasi ir pagėdaujama, kad atsilankytų visi Clevelando lietuviai ir iš apielinkų, nes įžanga bus 25c. perkant išanksto tikieta, o prie durų bus 35c. Susirinkime tad po išdalyta nariams daug tikietų. Tikimasi, kad bus geros pasekmės, nes šį balių rengia SLA 14 ir 136 kuopos sutartinai.

Apšvietos kom. stengiasi, gal bus galima įsteigti mokyklą del jaunuolių ir suaugusių. Tokiu būdu gal pasiseks gauti jaunuolių prie savo SLA. Darbas išspradži gal bus keblus, nes be keblumų mes nieko neatsiekim. Prie visko reikia gerų pastangų.

Buvo išduotas finansų rašt. metinis raportas ir priimtas. Jį patvirtino išdininkas ir išdo globėjai.

Sekantis susirinkimas bus vasario 1 d., 1939 m., trečiadienio vakare. Nariai malonėkite atsilankyti skaitlingai, nes bus renkama darbininkai dailios publikos kaip jaunų taip ir suaugusių svarstymui. Atsiveskite kiekvienas po naują narį — tai jūsų visų užduotis. Kiekvienas apsižiurėkite apie savo šeimyną, ką galėtum prirašyti prie SLA. O jei kuris žinote neprigulintį, praneškite kuopos organizatoriams, o kiekvienas gausite atlyginimą. Dirbkite kiekvienas del savęs.

J. Yuraitis, SLA 14 kp. koresp.

Toronto, Canada

SLA 236 kuopos metinis susirinkimas

Sausio 8 d., šių metų buvo S. L. A. 236 kuopos metinis susirinkimas, kurį atidarė senasis pirm. V. Dagilis, gražiai apibudindamas kuopos darbuotę ir padėkojęs nariams už patitikėjamą juomi buti valdybos nariu keturis metus. Po to jis perdavė savo pareigas naujam pirmininkui, kartu iš eilės išaukė ir visus kitus valdybos narius.

SLA 236 kuopos valdybą 1939 m. sudaro šie nariai: pirm. A. Kuniutis, vice pirm. A. Margis, sekretorius A. Batkus, išdin. M. Jokubynienė, fin. rašt. O. Indrelienė, kontrolės kom. G. Jokubynaitė, J. Stankus ir A. Kavoliunas. Parengimų kom. O. Kuinutienė, El. Frenzelienė ir J. Samulevičius. Koresp. O. Indrelienė.

Visi narių ipareigoti asmenys atatinka skirtoms pareigoms ir todėl reikia tikėtis, kad visi gražiai ir išvien dirbdami kuopos ir kartu visos organizacijos reikalus atliks sąžiningai ir padoriai.

Šiame susirinkime senoji valdyba išdavė raportus iš metinės veiklos. Iš raportų paaiškėjo, kad narių skaičius jau siekia šimto žmonių. Ligonių turėta tik 5. Pašalpa visiems apmokėta teisingai. Viso 1938 metais pinigų pasiūta į Centrą \$652.98. Kuopos daktarui kvotėjui apmokėta 30 dol. už naujų narių egzaminavimą ir naudojimąsi laike sirgimo pagal sutarties. Kuopos išdas palyginus su gana didelėmis išlaidomis — stovi neblogai ir yra apie \$80. Tai nuopelnas parengimų komisijos, kuriai nariai viešai išreiškė padėką.

Visi raportai buvo aiškūs ir priimti be jokių pataisų bei pastabų. Pažymėtina, kad šiame susirinkime buvo daug apkalbėta įvairių reikalų, padaryta keletas pastabų bendrai ir tobulėse nei kuopos gerovei. Viskas atlikta rimtai, be užgauliojimų. Tai labai girtina. Klaidos pasitaiko visur ir visiems. Bet jei jas taisysime švelniai-vienin-gai, nuo jų neatsisakysim priu mesdami kitiems — visuomet nesisupratimą likviduosime be triukšmo ir pagėdos.

Del laiko stokos, nekurie

neužbaigti reikalai liko atidėti sekančiam susirinkimui.

Peiktinas nekurių narių per mažas domėjimasis susirinkimais. Retai tesilankant, negalime visko tiksliai žinoti, kas buvo tarta ar įvykdyta ir jei kaip kas pasitaiko padaryta nepatinkamo, tuomet reikiškimas nepasitenkinimas. Butų labai gražu, kad vieną kartą į mėnesį pašvėstume porą valandų laiko ir visi atsilankytume bendrus reikalus aptarti. Nepamirškite, kad pašalpos organizacijoje priklausome tam, kad butume reikale sušelpais, užjautais ir paguostais. Todel tokia organizacija turi lygiai visiems rūpėti ir jos reikalais turi visi domėtis. Taigi paklausykime pirmininko A. Kuniučio prašymo buti brolis-kais organizacijos ribose ir kuostaikingiau lankytis susirinkimuose.

Pažangos Vajus mūsų org. sekėsi neblogiausiai, nes per tris mėn. gauta apie 25 nariai. Sausio mėn. nepridėjus nei vienas narys. Organiz. teisi-nos, kad buvę labai užimti ir negalėję šiuo reikalu pasirupinti. Pasizadėjo toliau vėl smarkiai padirbėti. Yra dar narių neatlikusių savo pareigos. Todel jie yra labai prašomi pasistengti po vieną narį gauti. O tai yra netaip jau sunku padaryti. Laikas bėga nepaprastai greitai tempu. Čia pat jau bus ir vėjus paabaiga. Bus smagu linksmam visiems švesti užbaigimą vėjus atlikus savo pareigą.

Sekantis narių susirinkimas įvyks vasario 12 d., 404 Bathurst St., 2 val. po piet. Visi nariai kviečiami gal galima skaitlingiau dalyvauti.

Korespondentė.

Detroit, Mich.

SLA kuopų bendras vakaras

Vasario 11 d., Lietuvių Svetainėje įvyksta Detroito SLA trijų kuopų bendras vakarėlis. Parengimas bus įvairus tuo, kad Detroito didžiulė šeimyna sueis į vieną bendrą pokilį. Ta SLA Detroito kuopų šeimyna turėtų susidėti iš apie 400 narių. Vadinas, visų S. L. A. narių pareiga dalyvauti savo šeimos pokilyje. Juk susieism, pasikalbėsime apie bėgancius reikalus, padiskusuosime SLA organizacijos reikalingumų kom. O. Kuinutienė, EL. Frenzelienė ir J. Samulevičius. Koresp. O. Indrelienė.

Šitą pokilį rengia SLA 21, 200 ir 352 kuopos. Komitetas rupestingai prirengs gerą programą ir žaish, tai nereikės nobodžiauti. Bus gera muzika. Pasišoksime. Bus skanių gėrimų ir užkandžių. O pabaigoje galėsime pasidainuoti. Tat neužmiršk it vasario 11 dienos ir kaip 7:30 val. vakare bukite Lietuvių Svetainėje, 25 ir Vernor Hy.

M. Kemėšienė.

Paterson, N. J.

Iš SLA 101 kuopos metinio susirinkimo

SLA 101 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 5 d., S. Bankausko svetainėje, 62 Lafayette St. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. V. Adomaitis. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Ligonių kom. raportai priimti. Kuopoje yra du ligoniai, P. Lekienė ir P. Jasukevičius, kurie randasi Barneat ligoninėje. Jiems padaryta apendikso operacija. Dar neatsimaldavė.

V. Adomaitis ir J. Lekevičia, peržiūrėję knygas, išdavė raportą, kuriame pareiškė, kad knvgos randasi tvarkoje.

Skaitytą laišką iš SLA 5 apskričio. Perskaičius laišką, rado pritarimo pas narius ir nutarta prisidėti prie minimo apskričio. Delegatai į SLA 5 apskričio suvažiavimą išrinkta J. Treinis ir A. Gustas. Organizatoriai J. Treinis

perstatė vieną naują narę, A. Bieliauskienę, kuri vienbalsiai priimta.

Buvo pakelta klausimas apie vašarinį kuopos parengimą. Trumpai pakalbėjus, nutarta palaukti po SLA 5 apskričio suvažiavimo.

Juozas Treinis, SLA 101 kp. koresp.

Youngstown, Ohio

SLA 157 kuopa minės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

SLA 157 kuopa rengiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės 21 metinę sukaktį. Mijimo pramoga įvyks vasario 12 d., 6 val. vakare, parapijos salėje. Programas bus sekantis: lošimas komedijų Gumi niai Batai ir Nuo Ausies iki Ausies. Dainuos lietuvių parapijos choras. Po to bus suolsta monologas Blaivininkas ir Girtuoklis. Bus padekla muota dailių ir tikslui pritaikintų deklamacijų. Bus ir kalbų. Po to bus šokiai.

Žodžiu sakant, SLA 157 kuopa rengia labai puikų ir įdomų programą. Lošėjai savo roles jau gerai susimokinę. Visas kitas programos irgi eina prie užbaigos prisirengimo. Įžanga į tą parengimą bus tik 25c. suaugusiems ir 10c. vaikams.

Kviečiame visus vietinius ir apielinkės lietuvių į SLA 157 kuopos rengiamą pramogą skaitlingai atsilankyti. Visi busite patenkinti ir tuo tarpu atliksite lietuvių būtiną pareigą — viešame susirinkime paminėsite Lietuvos nepriklausomybės 21 metines suaktuves.

M. Sabonis.

East Vandergrift, Pa.

SLA 165 kuopos narių žiniai

Šiuo pranešu, kad SLA 165 kuopos susirinkimai įvyks D. D. L. K. Lietuvių svetainėje, East Vandergrift, Pa., kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 1 val. po piet.

Prašau visų narių šį pranešimą įsitęmyti ir į susirinkimus atsilankyti aukščiau minimomis dienomis ir paskirti laiką.

A. Juškaitis, SLA 165 kp. sekr.

Brooklyn, N. Y.

Svarbus SLA 38-tos kuopos susirinkimas

D-rė Aldona Šliupaitė, tapusi SLA 38-tos kuopos nare, jau skaitys SLA 38-tos kuopos ateinančiame susirinkime indomią paskaitą iš sveikatos srities. Šis kuopos susirinkimas įvyks ketverge, vasario 2 diena, Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. D-rės Šliupaitės paskaita bus smagu ir naudinga visiems nariams paklausyti. Butinai visi ateikite. Be to susirinkime bus išduoti raportai iš SLA penkto apskričio suvažiavimo ir iš "kongreso", kurs paio.

J. Glaveckas, SLA 38-tos kuopos pirmininkas.

Sebastopol, Pa.

SLA 203 kuopos valdyba

SLA 203 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 1 d., 1939 m., A. Pečiulionio, Jr., svetainėje. Senasis pirmininkas, P. Rymas, atidarė ir vedė mingą iki visi raportai buvo išduoti ir priimti.

Buvo renkama nauja valdyba 1939 metams. Į valdybą išrinkta: pirm. Motiejus Juozaitis, vice pirm. Kazimieras Krušnauskas, finansų rašt. Ona Galinskienė, užrašų rašt. Juozas Maceina, išdin. Antanas Pečiulionis, išdo globėjai Vincas Geičiūnas ir P. Rymas.

Delegatai į SLA 7 apskričio suvažiavimą: P. Stočkunas, V. Geičiūnas. Ligonių lankytojas Juozas Galinskas. Organizatoriai Juozas Maceina, Juozas Galinskas. Daktaras-kvot. Dr. Androsky.

Tame pat susirinkime buvo balsuojama ir Centrai vieta.

Ona Galinskienė, SLA 203 kuopos sekr.

Wilkes Barre, Pa.

A. a. Juozas Klusaitis, SLA 68 kuopos narys

Sausio 10 d. numirė Juozas Klusaitis, SLA 68 kuopos narys. Palaidotas sausio 14, lietuvių kapinėse, Wyoming, Pa. Grabnešiais buvo Juozas Grigas, Kazys Maščinskas, Stasys Zukauskas, Alexander Luhnac, Kastantas Baranaukas ir Gloris Amshay.

A. a. Juozas Klusaitis dideliame nuliudime paliko savo žmoną Marę ir tris vaikus.

Lai jam buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė. Koresp.

West Hazleton, Pa.

A. a. Juozas Jankauskas, SLA 114 kuopos narys

A. a. Juozas Jankauskas numirė gruodžio 10 d., 1938 m. Palaidotas gruodžio 13 d., su bažnytinėmis apeigomis lenkų parapijos kapinėse. Velionis prigulėjo prie SLA 114 kuopos suvirš 10 metų.

Dideliame nuliudime paliko moterį, jaunų dukrelę ir vieną jauną sunelį. Velionis iš darbo parėjęs sako: "Man nesveika, rytoj neisiu dirbti, pasilsėsiu". Sulaukęs nakties užmigo amžinam poilsiui.

Lai jam buna lengva šaltoji žemėlė.

A. a. Antanas Kamarauskas, SLA 114 kuopos narys

Po sunkios operacijos nelaimingai mirtis pakirto a. a. Antano Kamarausko gyybė gruodžio 22 d. Paliko nuliudime moterį, dvi jaunas dukreles, du posunius ir vieną podukrę. Palaidotas gruodžio 26 d. Daug žmonių lydėjo į kapus, atiduodami jam paskutinę pagarbą. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Šv. P. ir Povilo parapijos kapinėse.

Antanai, ilsėkis amžinai šaltoj žemėlėje. O šeimai reiškiu užuojautą. B. Z.

Sunderland, Mass.

SLA 27 kuopa gauna naujų narių

SLA 27 kuopos metinis susirinkimas įvyko pas pp. Pilvinius, sausio 8 d. Valdyba išdavė raportus iš savo darbuotės. Pasirodo, kad kuopos izde yra \$101.80.

Buvo renkama valdyba šioms metams. Išrinkta: pirm. Adomas Kazlauskas, išdin. M. Dabrikas, fin. sekr. B. Pilvinienė, prot. sekr. J. Bernotas. Per pasidarbavimą p. Pilvinienės prie kuopos prisirašė trys nariai: Navašinskienė 52 metų amžiaus, jaunuolis Stasys Dabrikas 17 metų amžiaus ir jaunuolė Alena Dabrikaitė 16 metų amžiaus.

Atlikta balsavimas del perkėlimo Centro rašinės.

Pabaigus kuopos reikalus ir besisnekučiuojant, Pilvinių šeimyna — Milda, Jonas ir Vytautas — surengė savo tėveliams 25 metinių vedybinių gyvenimo sukaktuvių paminėjimą. Visi buvę susirinkime nariai gražiai pavaišinti skaniais valgiais ir užkandžiais. Visi jubilijatams palinkėjo linksmam ir laimingai gyventi ir sulaukti 50 metinių vedybinių gyvenimo sukaktuvių.

Visi nariai pasizadėjo į sekančią susirinkimą atsivesti bent po vieną kandidatą prirašymui prie SLA 27 kuopos. J. B.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA.

VIENYBĖ įvykdydami, greičiausiai ir kasdien sužinoite svarbiausius įvykius po visą pasaulį.

VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelia aklaikstės ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslo ir kultūrą. Kovoja su lietuvių netautimu.

VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba ir Moterų Pasaulį.

VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinę prenumeratą išsųk sumokėję dienraščio čemėjai gauna dovana — gerų knygų.

VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų.

VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuve. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir blankas, tikietus, skelbimus, orderių kvituzetes ir atsakomąjį atlieka visus kitus spaudo darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS ŽEINIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduoja laivakortes visų keliaavimo linijų geriausių ir greičiausių laivų į Kinapdę ir kitus uostus. Išrupina dokumentus ir išsirengia keliovisų į visas pasaulio šalis. Pakeičia surasti seniau avyktusių laivų vardus ir datas. Surado įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorodas ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia plintus ir kitus siuntinius.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU.

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Žinios iš Lietuvos

Pašalpos nukentėjusiems nuo audrų ukininkams

Pašalpų skyrimu rūpinasi prie Vidaus reikalų ministerijos sudaryta komisija. Ši komisija sprendžia visas iš apskričių agronomų gautas bylas ir skiria pašalpas. Iki šiol komisija išsprendė 15,000 bylų ir nukentėjusiems ukininkams išmokėjo 225,000 litų pašalpų. Bet dar nevisos bylos išspręstos, yra daug bylų užvilktų dėl valstiečių vėlavimų nesugebėjimo laiku sukvietiti nuostoliams įvertinti komisijas, o taip pat ir dėl nevykusio įvertinimo. Taip pat ir ukininkai, kurie šiais metais nukentėjo, bet nebuvo susipažinę su pašalpų gavimo tvarka, praleido pareikškimams paduoti terminus ir dėl to negalėtų gauti pašalpų. Bet vyriausioji komisija, atsižvelgdama į tai, kad įstatymas veikia pirmus metus, daug padarė nuolaidų ir taip griežtai įstatymo netaikė. Ateinančiais metais tokių nuolaidų nebus daroma ir todėl reikia žiūrėti įstatymo, kad dėl savo neapdairumo neturėtų nuostolių. Įstatymą išsiaiškinti ir kitų informacijų gauti galima vietos savivaldybės ir pas agronomus. (L. Z.)

Netikrų pinigų dirbėjai

Gruodžio 16 d. Taufragės turguje buvo sulaukta K. Baltrušaitienė, kuri norėjo viename ukininkui, pirkdama iš jo kviečių centnerį, įduoti 4 netikrąsias dviejų litų monetas. Sulauktyjo policijai pareiškė, kad monetas gavusi iš savo sunaus Broniaus. B. Baltrušaitis, pas kurį buvo basta dar viena 2 litų monetą, paaiškino, kad monetas esančios padirbtos T. Gvazdausko. Gvazdausko bute, policijai padarius nuodugnį kratą, sandėliukyje rasti monetoms gaminti įvairūs įrankiai ir metalai. Kvociamas Gvazdauskas prisipažino, kad monetas dirbė kartu su A. Šimuliu. Visi kaltinamieji areštuoti. Byla perduota teismo tardytojui. (L. Z.)

Kaune statys higienos muziejų

Lietuvos motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąglauda nutarė L. A. 12 nr. pastatyti motinos ir vaiko muziejų. Prie šio s-gos sumanymo prisidės ir sveikatos departamentas ir numatoma pastatyti modernią higienos muziejų. 1939 m. samatojo to muziejaus statybos pradžia jau atsirasią apie 300 tukstančių litų. (L. Z.)

Nubauti paskutinių įvykių kaltininkai

Kaip žinoma, del paskutinių įvykių Kaune ir Klaipėdoje Kauno miesto ir apskrityje yra paskelbtas sustiprintos apsaugos metas. Vidaus reikalų ministeris paskutinių dienų neramumų kėlėjus, po padarytos apie tuos įvykius kvotos, kaip pavojingus valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, nubaudė pagal sustiprintos apsaugos įstatymą 2 §, 7 p. 1. Stepą Kompaitį išsiųsti 3 mėn. į priverčiamąjį darbą į staigą. Pagal sustiprintos apsaugos įstatymą 2 §, 1 p. nubaudė: 1. Joną Virbalį išsiųsti metams į Veisėjų valsčių ir laikyti policijos priežiūroje. 2. Dr. Praną Dielininkaitį išsiųsti 6 mėn. į Vilkaviskio apskritį ir laikyti policijos priežiūroje. 3. Povilą Ivanauską išsiųsti 6 mėn. į Raseinių apskritį ir laikyti policijos priežiūroje. 4. Dr. Leoną Bistrą išsiųsti 3 mėn. į Alytaus apskritį ir lai-

kyti policijos priežiūroje. 5. Alfonsą Motiejų Rimą išsiųsti 3 mėn. į Prienų valsčių ir laikyti policijos priežiūroje. (L. Z.)

Lietuvių atstovas į Klaipėdos krašto seimelį

Galutiniais duomenimis į Klaipėdos krašto seimelį lietuvių atstovai yra: Dr. Trukanas, Dr. Anyšas, Dr. Pajaujis ir Jonas Kybrancas. Daugiausia balsų gavo Viktoras Gailius, tačiau jam esant gubernatoriumi, į jo vietą įeina Dr. Anyšas. (L. Z.)

Pradės rūpintis Kauno darbininkų lavinimu

Projektuojama kaimuose darbininkams suruošti įvairaus turinio populiarių paskaitų, pradėti kaimo darbininkus lavinti teikiant profesinių ir bendrojo lavinimo žinių, steigiant svetaines, kuriose kaimo darbininkai sėkmingais galėtų kultūringai praleisti laiką, laikraščius paskaityti ir pan. (L. Z.)

Pabrango gyvuliai

Kiekvieną ketvirtadienį Utenoje įvyksta dideli turgai, kurie pagyvėja rudenį, kai ukininkai daugiau turi laisvesnio laiko ir daug ką parduoti. Šį rudenį turguose pastebima pagyvėjusi prekyba ir ukiškųjų prekių paklausa. Daugiau klausinėjama geresnės rūšies veislinių karvių, kurių ir kainos gerokai pakilusios. Šį rudenį geresnės kainos mokamos ir už gyvulius mėšai, nors šių pristatoma ir daug. (L. A.)

Lakuno Girėno brolis

Skaudvilės valsčiuje, Vytautogailos kaime, yra žuvusio Atlanto nugaletojo Girėno Girsio tėviškė. Dabar čia gyvena jo brolis, gryžės iš Amerikos, kuris taip pat savo pavardę yra pakeitęs ir vadinasi Girėnu. Tvarkydamas ukį, jį šiai perstatė jau visus trobėjus. Gyvenamieji namai pastatyti net iš dviejų aukštų, amerikoniškame stiliuje. Pats žuvusiojo didvyrio brolis čia yra populiarius, mėgiamas ir yra išrinktas į vietos valstiečių savivaldybės tarybą. (L. Z.)

Vilniaus krašte suimta buv. Ryto mokytoja

Pereito lapkričio pabaigoje saugumo policijos pareigūnai suėmė buv. Ryto mokytoją Jadvygą Talkačiauskaitę-Kuklienę. Paskutiniu metu laiką ji gyveno Valkininkų valsč., Beržininkų kaime. Suimtoji mokytoja pervežta į Vilniaus Lukiškių kalėjimą. Ji kaltinama neva už priešvalstybinį veikimą. (L. A.)

Klaipėdos uostui sudaromas didesnis užnagaris

Pagal Lietuvos Lenkijos prekybinį susitarimą, nemaža Lenkijos prekių eis per Klaipėdos uostą. Kadangi Gdynės uostą Lenkija proteguoja, tai prekėms, gabenamoms į tą uostą, taikomi specialūs — žemesni tarifai ir jeigu Gdynė prieš Klaipėdą tą pirmenybę turėtų, tai į Klaipėdą mažai prekių būtų gabenama. Del to Lietuvos Lenkijos prekybos sutartyje įtrauktas nuostatas, kad Klaipėdos uostui sudaromas užnagaris, t. y., tam tikram Lenkijos teritorijos rajonui, gabenamoms prekėms į Klaipėdos uostą, taikomas specialus geležinkelio tarifas, toks, koks taikomas prekėms, gabenamoms į Gdynės uostą. Į Klaipėdos uosto užnagarį įeina Vilniaus kraštas ir Nemuno baseinas. (L. Z.)

Didelis javų eksportas per Klaipėdos uostą

"Lietukio" Klaipėdos elevatorius 1938 m. į užsienius išsiuntė apie 60,000 tonų tų metų javų derliaus. Išsiųsta apie 32,000 tonų rugių, apie 8,000 tonų miežių, apie 10,000 tonų kviečių ir apie 10,000 tonų avižų. (L. Z.)

Mažai keleivių Kauno Vilniaus geležinkelio ruože

Nors jau keli mėnesiai, kai prasidėjo normalus traukinių judėjimas tarp Lietuvos ir Lenkijos, tačiau tais traukiniais važiuoja labai maža keleivių. Tik švenčių progą 15—20 keleivių pervažiuodavę sieną, o šiaip du—trys keleiviai. Bet tikimasi, kad prasidėjus Lietuvos Lenkijos ekonominiam bendradarbiavimui pagyvėsias keleivių judėjimas ir šiuo geležinkelio ruože. (L. Z.)

Palangos padegėliams duos miško iš Kretingos miškų urėdijos

Palangos padegėliams šelpti komitetas kreipėsi į Žemės ūkio ministerį, nurodydamas, kad nuo gaisro nukentėję Palangos miesto gyventojai nori pastatyti 77 gyvenamų namus, 70 ūkio trobėsių, tris dirbtuves, dvi kalves, vieną evangelikų liuteronų bažnyčią, ir prašo palengvintomis sąlygomis duoti miško medžiagos. Palangos padegėliams pasikirta už 50 tukst. litų už nustatytą kainą, išmokėtinai per penkerius metus be palukanų ir ligi 50 tukst. lt. už grynus pinigus. Toji miško medžiaga bus duodama iš Kretingos miškų urėdijos. Pirmoj eilėj bus duodama padegėliams ukininkams, antroji — žvejams, trečioji — amatininkams. (L. Z.)

Užsilikę pėdsakai caro atsilankymo Plungėje

Kaip žinome, Napoleono karo išvakarėse Plungėje lankėsi rusų caras Aleksandras I, ir čia to meto ponijos labai iškilmingai sutiktas. Privaciam Kūmšlyčio muziejiniame rinkinyje yra medinė lėkštė, ant kurios buvo įteikti, kaip manoma, miesto valdybos raktai ir duona su druska. Lėkštė turi daug gražių ornamentų, pavaiduojančių žemės ukį. (L. A.)

Uždaryta dar viena lietuviška mokykla

Prieš pat Kalėdas Vilniaus mokyklų kuratorius uždarė 10 metų veikusią "Kultūros" draugijos lietuvišką pradžios mokyklą pačiame Vilniaus mieste. Kuratoriaus pranešimu, mokykla tegalės veikti tik iki šių metų mokslo metų pabaigos. Mokyklos uždarymą kuratoriaus motyvuoja tuo, kad mokyklos patalpos esančios netinkamos, stoka mokslo priemonių ir nėra pakankamai lėšų tos mokyklos išlaikymui užtikrinti. Vilniaus žodis, rašydamas apie šį faktą ir kuratoriaus motyvus, sako: "visi šie prieštaringi faktai, mokyklos butą 1936 m. apžiūrėjo vaivadijos komisija ir nieko jam nepriekš. Inspektoriaus per vizitaciją mokykloje tik jį pagiravo. Del mokslo priemonių stokos irgi nebuvo jokių prieštaringų faktų. Išlaikydama gi per 10 metų mokyklą, draugija įrodė, kad lėšų tam turi pakankamai. Visa tai turint galvoj, Vilniaus "Kultūros" mokyklos uždarymas yra visai netikėtas ir nelauktas. Juo keistesnis, kad

įvyko lietuvių—lenkų santykių normalizavimo metu. Ar tai santykių gerinimą palengvina, tenka labai abejoti". (L. A.)

Retos istorinės sukaktuvės

Istorinė savo praeitimi, Rietavas yra vaidinęs svarbų vaidmenį. Čia prieš 80 metų buvo kunigaikščio Irenėjaus Oginskio vardu atidaryta pirmoji su lietuvių dėstoma kalba žemesnioji žemės ūkio mokykla. Tos mokyklos vedėju buvo paskirtas žinomas lietuvių metraščių leidėjas Laurynas Ivinskis. Dėja, ta mokykla egzistavo neilgą laiką, bet jos veikimas turėjo rimtų ir retų išdavy vietos žemės ūkiui. Mokyklą lankydavo kasmet po keliasdešimt valstiečių būdžiauninkų vaikų. Jie čia buvo ne tik supažindinami su žemės ūkiu, atskiromis ūkio šakomis, bet ir praktiškai prie mokyklos įsteigta specialinė ukyje, kuris ir dabar tebevadinas agronomija. Šie mokyklai mokytojai nesėdėjo ir tos mokyklos vedėjui Laurynui Ivinskui visuomenė žada pastatyti paminklą. (L. A.)

Brazilo dovana Zoologijos muziejui

Vytauto Didžiojo universiteto zoologijos muziejuje pastaru laikų įrengtas įdomus Brazilijos gyvųjų išskamų skyrius. Šio skyriaus eksponatai padovanoti Pabaltijo valstybių bičiulių draugijos Sao Paulo, Brazilijos vice pirmininko Finn Arnesen. Padovanota 13 nuodingų ir nenuodingų Brazilijos gyvųjų ir žaliųjų išskamų. Tai vieni labiausiai Brazilijoje paplitę žaliai ir gyvatės. Ypač susidomėjimo kelia žalutys, vadinamos Mussurana, kuris minta nuodingiausiomis Brazilijos gyvatėmis Jararacomis. Gyvatės patalpinamos imituotose natūraliose aplinkose tarp Brazilijos augusių medelių ir žolių. (L. Z.)

Tamsus kampelis

Griauzdės kaimas yra nuo senovės užsilikęs dar neįsilaikęs į vienkiemius ir gyvenime nedaro jokios pažangos, jokia kultūrinė. Nors jauni čia to meto ponijos labai iškilmingai sutiktas. Privaciam Kūmšlyčio muziejiniame rinkinyje yra medinė lėkštė, ant kurios buvo įteikti, kaip manoma, miesto valdybos raktai ir duona su druska. Lėkštė turi daug gražių ornamentų, pavaiduojančių žemės ukį. (L. A.)

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Pradžią žiūrėti 1 pusl.)

sitaikyti su Vengrija. Grafas Ciano išderėjo Jugoslavijai nuolaidų iš Vengrijos. Jugoslavija duos kultūrinę autonomiją vengrams, o Vengrija atsisakė nuo savo "sąlygų" kad Jugoslavija nesikištų į Rumanijos ir Vengrijos ginčą. Tas viskas reiškė, kad Jugoslavija prisidėjo prie Berlio—Rymo ašies. Ryme diktatorius Mussolini išreiškė savo pasitenkinimą ir įsitikinimą, kad po šio įvykio Berlio—Rymo ašis pasigaus visus Balkanus.

Palestina

Arabų nesutarimai

Anglijos šaukiama į Londoną arabiško pasaulio konferencija vis dar negali įvykti dėl užsikirtimo tarp Palestinos žydų ir arabų. Arabų Mufti yra didžiausias žydų priešinys, ir žydai bijo, kad konferencijon atvyks tik Mufti delegatai. Vienok Mufti turi teisę pasiųsti du delegatus, bet ir tų nesiunčia, jeigu ne jie vieni atstovaus Palestinos arabus. Egipto valdžia atsisakė siųsti savo delegatus, jeigu tik Mufti delegatai atstovaus Palestinos arabus. Irago ir Saudi Arabijos atstovai davė pasiūlymą susitaikyti ir turėti iš Palestinos dvi arabų delegacijas, Mufti ir

Kuopų Susirinkimai

EASTON, PA. — SLA 342 kuopos svarbus susirinkimas įvyks vasario 5 d., 2 val. po pietų. L. U. Klubas naujai įrengtuose kambariuose, 631 Walnut St. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes susirinkimas bus svarbus tuo, kad bus pakeltas klausimas naujai įstojančiams nariams. Kad kuopa prisidėtų prie pusės apmokėjimo įstojimo. Kurie šiuo klausimu užinteresuoti, bukite susirinkime. Pr. R.

GLEN LYON, PA. — SLA 24 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną, 2 valandą po pietų. M. Levallo name, 137 Newport St. Malonėkite visi nariai ir narės prisidėti. Ateidami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 24 kuopos. M. Levalis, sek.

CLEVELAND, OHIO. — SLA 14 kuopos susirinkimas įvyks vasario 1 d., 1939 m., 7:30 val. vakare. Lietuvių Svetainėje. Visi nariai malonėkite prisidėti, ypatingai tie, kurie interesojausi vaikų mokykla ir mato savo vaikus siųsti mokyklai. Norima apie tai plačiau pakalbėti ir darba pradėti. M. Miskienė.

SLA. APSKRICIU IR KUOPU PARENGIMAI

GLENDAL, PA. — SLA 323 kuopa rengia bendrą su Lietuvių Piliiečių Draugija partiją sausio 29 d., 1939 m., 6:30 val. vakare, žinomąjį Lietuvių svetainėje, 313 Center St., Glendale, Pa. Įėjimas bus 25c, už kuriuos bus užkandžių, gėrimų ir muzika, kur bus labai smagiai ir linksmi laikas praleistas, nes šitas parengimas dar tik pirmas parengiamas šiais metais. Užkvečiame Glendale ir aplinkines, taip pat ir Pittsburgho SLA narius ir kitus lietuvius — Rengėjai.

SO. BOSTON, MASS. — SLA 188 kp. rengia balių sausio 28 d., Lietuvių Žinyčioje, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass. Gros gerias orkestras iki vėlomos. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 40c. ypatai. — J. Kučinskis.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų skaudim, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSCO COMPOUND mėsai lengvai pralaužia viršmėšas ligas; mums šlandien daugybę žmonių siūnė, padėkavones pasveikė. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.00.

Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų. Duktart tvirtinam 75c. **Justin Kulis** 3209 South Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS.

ne-Mufti. Palestinos arabų gyvimo partija yra ne-Mufti partija.

AR ATLIKOTE SAVO SLA PAREIGA?

LIETUVIŠKI BARAVYKAI MEGSTAMAS ŽIEMOS SKANESTAS

Grybus lietuvių ypatingai mėgsta. Dabar yra geriausia proga paragauti tikrų lietuviškų baravykų. Užtai pirkdami mūsų importuotų "Maltos" lietuviškų mėsų savo groserniko ar buferio prašykite ir lietuviškų baravykų virtinės. Užsakymus priimame tokius: baravykų — nemažiau 50 svarų, mėsų — nemažiau 50 šėlių. **LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION** 157 CHAMBERS STREET NEW YORK CITY Tel. REctor 2-2786

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius, "Keleivio" Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos kasdien: 9 iki 7.
Adv. John B. Borden, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Vakara 6 iki 8. Telefonas: Canal 1175.

Adv. Joseph J. Grish, 4631 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. Res. 6515 So. Rockwell St. Tel.: Yards 1001.

Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Ofisas: 127 N. Dearborn St., Vakara 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis, 50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRIangle 6-3622 Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. V. S. Nares, Medikas ir Chirurgas, 2420 Marquette Road, Chicago, Ill. Val.: 1—3 ir 7—9 Tel.: Hemlock 8151
Dr. J. S. Staneslow, Medikas ir Chirurgas, SLA. Daktaras Kvotėja, 95 N. Main Street, Waterbury, Conn.

Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10—5 ir 7—9

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public
JOSEPH LeVANDA (Levandauskas) UNDERTAKER 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS SLA. NARYS Tel. So. Boston 9423 322 W. Broadway, South Boston, Mass.

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
A. S. TREČIOKAS 314 Walnut Street, Newark, N. J. Telefonai: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093

Benedict J. Schegaus Real Estate & Insurance Mortgage Loans 195 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co. Established 1863 Insurance 1908 Insurance Exchange Chicago, Illinois

SUSIVIJENIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuvišiais profesionalais arba biznieriiais, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kortelę?
Remkite tuos Profesionalus, Biznieriis ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiūrėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagaminti Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrimų Gaminimo Receptų. Kaina tik \$1.00.
AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.